

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU Avocat, Direct. Contenc. B- G-le a Țărei Românești	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat membru Cons. legislativ	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	RÉNÉ DEMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris
V. DONGOROZ Dr. în Drept din Buc. Avocat	ALFRED JUVARA Dr. în Drept din Paris Avocat	D. NEGULESCU Profesor la Facultatea de Drept, București	I. GR. PERIȚEANU Avocat	C. SIPSOM Profesor la Facultatea de Drept, București
GR. TRANCU-IAȘI Fost Ministru al Muncii Avocat	Dr. ȘTEFAN LADAY fost magistrat, jurisconsult în Cluj	P. VASILESCU Dr. în Drept din Paris Avocat	AL. VELESCU Dr. în Drept din Buc. Avocat	ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris

Secretar de Redacție: **E. C. DECUSARA**, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticei Judiciare

Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LÉVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris

ABONAMENTUL

Un an p. B.-ci, Case Com. și Autorit. 1000 lei
Avocați 600 „
Magistrați 500 „
6 luni prețul de sus pe jumătate

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ

În lunile Iulie și August
apare odată la 2 săptămâni
Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artel No. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 13/29

Anunțăm cititorilor noștri că noul sediu al Soc. Curierul Judiciar, Tipografia și Redacția și Ad.ia revistelor: Curierul Judiciar, Jurisprudența Generală și Biblioteca Marelui Proces este în Strada Artelei 5, la spatele Palatului de Justiție unde s'a deschis și o librărie specială numai pentru cărți de drept române și streine.

S U M A R

- *Relativ la Abuzul de drept*, de d-l avocat Ștefan Scriban;
- *Supleanții și dreptul lor de a judeca*, de d-l Procuror Mihail Vlase;
- *Competința tutelară a județului de ocol rural*, de d-l judecător Radu Em. N. Manolescu;
- *Articolul 15 din legea chirii*, de d-l jude-președinte Trajan R. Scriban;
- *Contribuțiune pentru îndreptarea legii timbrului*, de d-l avocat Petre Mihăilescu;
- *Insemnări pe marginea legii privitoare la înstreținerea loturilor dobândite prin împroprietărire*, de d-l avocat C. D. Bălănică;
- *O propunere cu privire la executarea despăgubirilor civile în penal*, de d-l avocat Victor P. Dimitriu;

JURISPRUDENȚA:

- *Curtea de Casație s. I: Mircea Cantacuzino și alții cu Al. Raclăș*. (Se poate obține pe calea ordonanței președintiale prevăzută de art. 66 bis Pr. civ. evacuarea de pe moșie a unui administrator căruia i s'a extras mandatul);
- *Idem s. II: Avocatul Guicianu cu Decanul Baroului Român*. (C'ne poate fi considerat ultragiati printr'o scrisoare?);
- *Idem: Ministerul Cultelor și Artelor cu Apostol Ciorga*. (Dacă sub noua Constituție există dreptul de recurs contra ordonanțelor de judecare date în vânzările pentru eșire din indivizie?);
- *Idem s. III: Ministerul de Finanțe cu C. Busuiocescu*. (Pensiune de invaliditate a unui membru al Corpului didactic competența Comis. de constatarea invalidității: Pensiune de război. Ultima retribuție după legea generală de pensii. Art. 3 legea din 1920);
- *Idem: Const. I. Mișuș cu Ministerul Instrucțiunii*. (Refuzul nejustificat al Ministerului d'a numi în învățământ, în cursul anului, dă dreptul celui lezată la daune cominatorii);
- *Comisia p. propuneri de numiri și înaintări a funcționarilor judecătorești de pe lângă Curtea de apel București*. (Condițiunile cerute pentru obținerea gradului de prim grefier a grefierilor cl. I netitrați), cu o Notă de d-l avocat Lazăr Văleanu;
- *Curtea de apel Târgu Mureș: Petre Kiss și Albert Vilmos*. (Competință. Conflict între tribunal și judecătoria de ocol. Dacă poate să existe când Trib. prin delivrare a remis cauza judecătorei? Art. 527 și 28 Pr. pen. ungară).

Relativ la abuzul de putere

Cartea a II-a, cap. II, sec. V-a din c. p. se ocupă în două paragrafe ce tratează despre *abuzul de putere* în contra particularilor și despre *abuzul de autoritate* contra lucrului public. Această diviziune aparține codului de procedură penală franceză, care în ambele cazuri, nu întrebunțează decât termenul *abuz de autoritate*.

Legiuitorul român însă, în art. 147 c. p. a reprodus paragr. 315 c. p. prusian, iar în art. 148, care se ocupă despre cazul când funcționarul în exercițiul sau cu ocaziunea funcțiunii sale maltratează pe cineva prin ofense orale, a fost original, căci nu s'a mai inspirat din nici una din aceste două legiuiri. În adevăr, art. 186 c. p. francez zice: „....., usé ou fait user de violence envers les personnes“, iar § 316 c. p. prusian, în traducerea Nypels (Paris, 1862), cuprinde: „....., exerce volontairement des mauvais traitements sur une personne ou lui fait des lésions corporelles...“

Faustin Hélie (ed. IV, III, 881) comentând art. 186, zice: „Elle a également atteint toutes les violences commises par ces agents, et ce mot comprend les blessures et même l'homicide volontaire“.

Deci, în nici un caz, textele francez și prusian nu se referă la ofensele orale și de aceea are dreptate Suprema Curte, când spun: „că aceasta este cu atât mai adevărat, cu cât dispoziția aceasta este luată din articolul corespunzător a codului penal prusac, după care tocmai maltratarile fizice sau corporale comise de un funcționar în exercițiul funcțiunii se pedepsesc, considerându-se oarecum, asemenea fapte ca un abuz de putere, însă legiuitorul nostru a modificat dispoziția codului prusac, pedepsind nu...“

mai ofensele orale săvârșite de un funcționar în exercițiul funcțiunii" (1).

Prin urmare legiuitorul român vede un abuz de putere în faptul unui funcționar care, în exercițiul sau cu ocaziunea funcțiunii sale, maltratează pe cineva prin ofense orale, edictând pedeapsa cu închisoare până la 6 luni.

Relele tratamente însă, violențele corporale, nu mai intră în cazul abuzului de putere, ci rămân simple lovirii, chiar dacă sunt comise între funcționari.

Aici e o curioasă anomalie, căci pe când abuzul de putere manifestat în condițiile art. 148 c. p. e de competența tribunalului, deși maximum pedepsei e șase luni, lovirile simple, unde maximum pedepsei e un an, sunt de competența judecătorului de ocol (2).

Inovațiunea aceasta n'o are nici codul penal japonez aplicat în 1910, care, în art. 195, se exprimă astfel: „Acela care în exercițiul funcțiunii sale de judecător, procuror al imperiului sau ofițer de poliție, sau acela care asistând pe una din aceste persoane comite un act de violență sau de cruzime contra unei persoane..." (3).

În schimb legiuitorul nostru face în art. 165 c. p. o circumstanță agravantă generală din faptul funcționarului „care va fi participat la alte crime sau delictе a căror privighere sau înfrânare era pusă asupra-le“.

Cu alte cuvinte calitatea agentului activ poate schimba insultele, care constituie o contravenție, în abuz de putere, care e un delict, pe când lovirile, fapte mai grave, n'au această calitate. Mai mult, pentru lovirile comise de agenții forții publice, împăcarea e posibilă, căci faptele rămân tot lovirii, de competența judecătorului de ocol, pe când pentru ofensele orale, nu, căci faptul e un delict unde legea nu permite împăcarea.

Această inovațiune a făcut pe unele instanțe și chiar pe Suprema Curte, să vadă un abuz de putere în lovirile comise de un funcționar, soluțiune ce însă n'a fost menținută, pentru a se fixa, credem, definitiv, în sensul că numai ofensele orale constituiesc un abuz de putere.

I. Tanovicișanu (*Curierul Judiciar* No. 45 din 910) aprobă vechea jurisprudență a Curții de Casație, însă fără temeii, căci nu putem vedea un abuz de putere acolo unde legea tace. Cu toate acestea Curtea de Casație a decis că deși art. 53 l. jud. oc. nu prevede art. 311 c. p., totuși și aici e competent judecătorul de ocol, căci acest articol nu crează un delict nou, ci explică și completează art. 310 c. p., soluțiune ce o găsim absolut întemeiată (Cas. s. v., 2172 din 909 *Curierul Judiciar* No. 65 din 909).

De asemenea Suprema Curte a decis că tot judecătorii de ocol sunt competente și în cazurile art. 185 c. p., care conține aceleași elemente constitutive ca și în cazul art. 184 c. p., prevăzând chiar o pedeapsă mai mică decât în art. 184 (C. II, 2300 din 921. *Jurisprudența Română*, 11 din 921).

Anomalia aceasta n'a fost înlăturată nici prin modificarea adusă legii jul. oc. prin legea din 4 August 1921.

Necontestat e o scăpare din vedere aici, căci nu e nici o rațiune ca art. 185 c. p. să nu fie dat în competența jud. oc., când tocmai art. 185 se referă la art. 184 și cuprinde a pedeapsă mai ușoară. Legile penale pot fi interpretate (Garraud, I, ed. II, 125), dar competența judecătorului de ocol e excepțională și scăpara din vedere a legiuitorului n'o putem suplini pe cale de interpretare, de jurisprudență, care echivalează cu o legiferare. Pe cale de analogie nu putem crea nici delictе, nici pedepse, nici competența unor instanțe excepționale. Părerea aceasta o cred cu atât mai întemeiată, cu cât legiuitorul din 1921 a menținut, în această privință, intact art. 53 l. jud. oc., dar modificându-l acolo unde a crezut că e necesar. Deci acest articol a fost menținut, așa cum este, relativ la punctul discutat.

ȘTEFAN SCRIBAN

Dorohoi, 17 Martie 1925.

Avocat

Supleanții și dreptul lor de a judeca

Odată cu unirea provinciilor la vechiul regat, s'a resimțit nevoia unei unificări nu numai sufletești, dar și a tuturor legislațiilor. Această nevoie a fost scoasă în relief și cerută de toți juriștii noștri de seamă și nu pot să nu remarc pe regretatul nostru jurisconsult Dimitrie Alexandresco, care până în ultimul moment al vieții sale, în orice articol, în orice adnotare a arătat și strigat necesitatea unei singure legislații.

Unificarea legislației a fost subiectul multor discuțiuni, și părerile continuu au fost diferențiate.

De câțva timp spre bucuria tuturor juriștilor în primul rând vedem că se lucrează la această mare operă, care fără îndoială este un drum sigur spre întărirea organizației noastre social-naționale.

Deși sistemul ales de a se unifica legislațiile încetul cu încetul, puțin câte puțin, este criticat de unii și laudat de alții (ex. d-l Dem. Dobrescu în „Curierul Judiciar“ No. 11 din 16 Martie 1924), totuși pe fețele tuturor celor ce trăiesc în instanțele judecătorești răsare o rază de bucurie.

Nu-mi iau sarcina, nici să critic, nici să laud acest sistem, — dar cred că ar fi nevoie ca orice nouă lege ce se aduce Parlamentului, și de îndată ce este votată, sancționată și promulgată să se facă un control spre a se ști rezultatele care le dă legea și care sunt contradicțiunile, anomaliiile și împiedicările ce le suferă legea spre a-și ajunge scopul dorit.

În afară de această constatare ar fi necesar tot în interesul unei bune administrări, ca la prima deschidere a corpurilor legiuitoare să se și propună noi modificări sau legi prin cari să se abroge cele

1) Cas. II, 2085 din 907, *Curierul Judiciar* 689 din 907

2) Studiu comparativ de drept penal prusian și român, fasc. 3 pag. 77 de P. Dumitrescu, Focșani, 1915.

3) Traducerea I. B. Georgescu, Craiova, 1915.

ce au rămas încă în vigoare de la fostele state stăpânitoare precum și ordonanțele Consiliului Dirigent ce în tot timpul funcționării lor se elaborau și care aveau putere de lege.

Iată o chestiune greu de rezolvat de conducătorii Tribunalului, născută în ziua de 1 Ianuarie 1925, când prin legea de organizare judecătorească din 26 Iunie 1924 s'a dispus numirea de supleanți pe lângă fiecare secție de Tribunal dintre foștii notari cărora le lipseau examenul de capacitate.

Consiliul dirigent în anul 1926 a dat o ordonanță cu No. 43 prin care a modificat art. 55 procedura civilă legea 1 din 1911 și a dispus ca toate procesele de despărțenie (divorț) întemeiate pe dispozițiunile art. 77 al. a și b legea XXXI din 1894 să fie judecate de un singur judecător al Tribunalului competent, și care până atunci se desbăteau în fața completului de 3 judecători, căci, acesta era și principiul prev. de procedura civilă.

Consiliul Dirigent a luat această dispozițiune fiind forțat de împrejurările neprevăzute din acel timp, și anume de lipsa magistraților care din zi în zi se observa mai cu evidență, lipsă provocată prin demisiunile magistraților de origine maghiară care nu mai puteau să-și îndeplinească serviciul și cari de altfel erau motivate prin măsurile luate de Ministerul Justiției de a se întrebuița numai limba românească.

Restrângând astfel completul de judecată al Trib. la un singur judecător, Consiliul Dirigent fără îndoială a avut perfecta încredere că soluțiile aduse în desfacerea căsătoriilor vor fi tot atât de serioase, întemeiate și juridice ca și acele ale unui complet de Tribunal, fiind bazat pe cunoștințele de drept și experiența lucrărilor ale acestor judecători.

Această ordonanță continuă a avea aplicare și astăzi, deși între timp au intervenit 2 legi care au stabilit modul de formare a completelor de judecare (legea din 12 Iunie 1923 și legea din 26 Iunie 1924).

Art. 91 din noua lege de organizare prin excepție dă dreptul de a judeca supleanților, dar numai a celor care la data apariției legii se aflau în funcțiunile de Notari.

Unele Tribunale acest drept de a judeca conferit supleanților proveniți din notari, l-au interpretat într'un sens foarte larg, dar foarte puțin juridic și întemeiat, căci au constituit instanța de judecare acțiunilor de despărțenie (art. 77 a și b legea XXXI din 1894 numai cu supleantul, motivând că de îndată ce legea nu dispune le-a permis a judeca, acest drept nu poate fi limitat și nici în alt mod înțeles în lipsă de un text expres care să le ridice acest drept (ex. Trib. Dej sentințele cu No. C. 2604, 2605, 2633, 1967, 2624, 2562 din 1924).

Desigur acest drept privind chestiunea numai în cadrul strâmț al legii și al ordonanței fără a cerea mai departe îndatoririle fiecărui magistrat, precum și rațiunea și interesul ce l-a avut legiuitorul la redactarea legii, se poate interpreta și astfel, — dar chiar și mai mult.

Dacă dreptul de a judeca al supleanților este nelimitat prin lege, ce se opune ca completul de judecată al unui Trib. să nu fie compus din 2 supleanți, căci amândoi au dreptul de a judeca?

Iată unde se poate ajunge aplicând legea fără a căuta să se vadă ce drepturi a voit legiuitorul a conferi supleanților numiți dintre notari, și care a fost

obstacolul de nu i-a numit de-a dreptul judecători, după cum se proceda sub regimul legii de organizare maghiară?

Spicuiem din expunerea de motive :

„Ca o consecință a generalizării acestei dispozițiuni proiectul desființează funcțiunile de notari, auscultanți și practicanți prevăzute de legile în vigoare în Ardeal și Bucovina și al căror scop este identic cu acel al funcțiunilor de supleanți, substituiți și ajutori de judecători din vechiul Regat.

Toate aceste funcțiuni urmăresc formarea de elemente din care să se recruteze magistrații viitori.

Pentru ca elemente deja formate sub denumirea de notari, auscultanți sau practicanți să nu fie pierdute magistraturii s'au prevăzut dispozițiuni speciale și tranzitorii după cari toate aceste elemente să fie utilizate potrivit pregătirii lor.

Deci obstacolul legiuitorului că pe toți acești notari etc. nu i-a numit judecători a fost tocmai lipsa examenului de capacitate, și spre a nu fi pierduți magistraturii au fost numiți supleanți etc., etc. astfel ca să fie utilizați potrivit pregătirii lor, — adică nu cu toate drepturile unui judecător ce are examenul de capacitate, ci numai cu o parte din ele, și a nume de a putea judeca dar alături cu un alt judecător sau președinte de Tribunal (în complet).

Acesta este principiul general de compunerea Tribunalului ca instanțe de judecare, — și dacă în Ardeal se găsește în vigoare o ordonanță în febul aceleia ce poartă No. 43 din 1920 C. D., desigur luând în considerare și motivele mai sus amintite ce au militat la redactarea ei în această formă, — dreptul de a judeca al unui supleant nu poate fi întins până acolo încât să constituie singur instanța (Tribunalul).

De altfel stând și raționând logic vedem că în ordonanța 43 din 1920 este cerut un judecător adică un magistrat cu depline drepturi și puteri de a judeca, căci foarte bine autorul Ordonanței din 1920 putea să spună ca aceste acțiuni de despărțenie să fie desbătute și de acei notari, care aveau delegație de a-l judeca, căci existau și sub imperiul vechii legi asemenea funcțiuni (art. 58 pr. civ. și legea VII din 1912, — dar Ordonanța nu a prevăzut o asemenea situație pentru motivul că a avut tot interesul ca judecata să fie dată aprecierii unor magistrați cu cunoștințe juridice și cu o practică nediscutată în lucrările Tribunalului.

Dar astăzi lăsând desfacerea căsătoriilor supleanților, care este garanția că vor aduce sentințe cu păstrarea principiilor de drept în materie de despărțenie, și că au veghiat asupra interesului părților, minorilor și averii lor? Nici o garanție nu au oferit Președinților de Tribunale când au consimțit la o asemenea constituire de Trib. — căci și legiuitorul prin expunerea de motive a legii de organizare din 1924 Iunie 26, care le-a conferit dreptul de a judeca, s'a îndoit de garanția că vor putea îndeplini funcția de judecător, și căutând să păstreze neatinsă și încrederea de care se bucură justiția în rândurile cetățenilor i-a numit supleanți etc. spre a-și îndeplini serviciul potrivit pregătirii lor.

Deci, credem că, până la o lămurire prin un text expres de lege a acestui mod de constituire al instanței de judecare a divorțurilor (art. 77 al. a și b) întemeiate pe motivele legiuitorului ce a făcut legea din 26 Iunie 1924 și pe principiul că completele Tribunalului nu pot fi formate decât din

cel puțin 2 magistrați pentru a exista garanția unei judecări în lumina tuturor principiilor juridice și în vederea legilor ce păzesc contractul social și prin consecință și ordinea publică, supleanții nu pot judeca decât alături cu alți judecători ce posed atât titlurile cât și deplinele drepturi legale.

MIHAIL VLASIE
Procuror, Tribunalul Dej

24 Martie 1925.

Competența Tutelară a Judelui de ocol rural

Legea judecătoriilor de ocoale este codul după care se cârmuește viața juridică dela sate. Când legiuitorul dela 1907 a fixat prin art. 39 competența tutelară a judeului de ocol la 10.000 lei, a avut în vedere situația materială mijlocie a unui sătean. Chiar rațiunea ce impunea instituția judeului de ocol era ca această instanță să răspundă nevoilor majorității locuitorilor rurali. Consecvent operei începute la 1907 și pentru a se putea organiza re-ălmente tutelele de înființat pe urma celor dispărute în epoca 1916—1918, legiuitorul de la 1921 s'a văzut nevoit a ridică competența tutelară la 40.000 lei.

Pentru a ne face o justă idee de ceea ce constituie în majoritatea cazurilor patrimoniul unei tutele la sate, trebuie să ținem seama de starea de lucruri creată de marea operă realizată prin reforma agrară. Astăzi tipul obișnuit al unui sătean este proprietarul a 5 ha. pământ arabil. Dacă adăugăm inventarul agricol, locuința, magazii, etc. și ne raportăm la valoarea lor în bani, ne putem da seama că actuala competență este absolut insuficientă pentru a îndreptă spre judele de ocol tutelele celor decedați la sate, și care aparțin acelor categorii sociale, pe care legiuitorul a avut-o în vedere când a întocmit legea din 1907.

Situația economică actuală se caracterizează printr'o devalorizare a leului și o scumpire corespunzătoare a lucrurilor. Cum era și firesc valoarea pământului a crescut atât datorită acestei cauze generale, cât și unor cauze specifice proprietății funciare, aceea de a fi o bogăție sui-generis, cu caracter ce nu le mai întâlnim nicăeri în același grad 1).

Disproporția dintre competența tutelară a judeului de ocol acordată prin art. 39 leg. judec. ocol modificat în 1921 și valoarea patrimoniilor ce în competența legiuitorului sunt destinate administrației jud. de ocol, a ajuns la un punct critic. Tutelele iau astăzi toate drumul tribunalului. Inconveniența este dublu:

1) Aglomerarea lor peste măsură face imposibil un control eficace și în trecut insuficient dat fiind deosebirea dintre rolul pasiv al Trib. și cel activ al jud. ocol acordat prin art. 39-43 leg. j. o.; b) Depărtarea prea mare a sediului tutelei pune pe drumuri și cheltueli mult mai mari pe membri consiliilor de familie.

2) Determinarea competenței în general, ca și cea tutelară în special, a jud. de ocol, trebuie făcută pe alte baze. Astăzi patruzeci mii, mâine trei sau patru sute mii nu vor fi suficiente. După cum foarte bine spune d-l C. Botez în mult aprecia-

sa operă noul Codice: „valoarea lucrurilor fluctuând neconținut, nu poate servi ca normă pentru fixarea competenței (2).

Și este sigur că legiuitorul dela 1907 când a determinat competența jud. de ocol a avut în vedere o valoare ideală (3) corespunzătoare capacității economice de atunci a săteanului. Astfel în materie de revendicări imobiliare, legiuitorul a găsit o formă foarte fericită în art. 33 legea jud. oc. circumscrind competența jude de ocol la 10 ha. arabile.

Socotim că sistemul adoptat de legiuitor în art. 33 legea jud. oc. trebuie întins și la determinarea competenței tutelare a jud. de ocol. Legea jud. oc. are în vedere mica proprietate ce merge până la 10 ha. (lotul obișnuit fiind 5 ha.). Pentru motivele arătate mai sus credem că competența tutelară actuală trebuie fixată pentru sate după cantitatea pământului, limita maximă fiind 10 ha., la care se adaugă desigur inventarul agricol, casa, avere mobilă, etc.; care nu se va ridică nici odată la o valoare mai mare decât o treime din valoarea pământului.

Misiunea tutelară a jud. de ocol este una din importante atribuțiuni acordate prin legea dela 1907.

Rolul pe care art. 39-43 leg. jud. oc. îl atribuie magistratului rural reprezintă o funcție socială de o utilitate incomparabilă, mai ales în epoca post-belică când dela înțelepciunea acestui magistrat se așteaptă îndrumarea generațiilor orfane paralel cu administrarea prevăzătoare a patrimoniilor ce le vor ușura ziua de mâine.

Să i se dea posibilitatea ca să lucreze !

RADU EM. N. MANOLESCU
aj. judecător Mihăilești-Buzău

Articolul 15 din Legea chiriilor

Art. 15 din legea chiriilor crează două modalități de eliberarea debitorului chirias, fie achitând direct proprietarului suma datorită, fie vărsând-o în termen la Ad-ția Financiară, urmând formalitățile prevăzute de lege.

Legea i-a dat 2 modalități de eliberare, una din ele trebuie s'o urmeze, iar dacă plata nu e făcută în termen, el este decăzut din beneficiul prelungirii contractului.

Într'un contract de locație cu plata la Aprilie de exemplu, el poate aștepta pe proprietar să vie la termen spre a primi plata și dacă nu vine, e obligat să se ducă la autoritățile unde se consemnează banii, înainte de închiderea lor, depunând aceia ce dă-torește și arătând imediat acest fapt proprietarului, prin scrisoare recomandată.

Legea cere consemnare în ziua termenului, proprietarul poate primi și după el scrisoarea, prin care i se face cunoscut că recipisa e depusă la judecătoria.

Dacă nu procedează astfel, partea finală a art. 15 lovește și reziliază contractul în favoarea proprietarului.

Ultimul alineat din art. 15 desființează dispozițiile art. 1104 c. civ., pentru că într'o lege de grab-

2) Op. cit. vol. II pag. 91 no. 6 7.

3) Op. cit. vol. I pag. 91 no. 67.

nică soluție, cu regim excepțional, amânările pe care le crează proba testimonială, cu tot cortegiul ei de minciuni și adevăr, sunt excluse.

Să mai facă proprietarul dovada că a cerut plata la domiciliul chiriașului, iar acesta contra dovadă, nu mai este posibil.

Chiriașul care nu depune chiria la termen, așteptând proces, cu amânări și alte supărări, nefiind un om corect, legea nu-l protejează.

Inalta Curte de Casație, prin Decizia No. 1946 din 10 Noembrie 1924, publicată în „Curierul Judiciar“ (No. 4) 1923, a dat soluția cea dreaptă, juridică și adevărată.

Indiferent dacă plata era portabilă or querabilă — zice Inalta Curte — locatarul e obligat să plătească „în termen“.

Se mai susține de unii că art. 1104 c. civ. n'ar fi desființat. Discuția asta mai era posibilă sub regimul celorlalte legi, dar când cea actuală zice că neplata „la termen“ atrage desființarea convenției, evident că acest articol este abrogat în raporturile dintre chiriaș și proprietar, care trăesc sub regimul contractelor prelungite.

Dacă legea zice că chiriașul se poate elibera și înainte de termen, evident că acesta e obligat, neapărat, să plătească în ziua termenului prin una din cele 2 modalități.

Că sunt cazuri când locatarul nu cunoaște numele locatarului, aceasta nu împiedică consemnarea pe numele aceluia căruia i-a plătit anterior, înștiințând proprietarul la ultimul domiciliu și dacă poșta nu-l găsește, chiriașul nefiind în culpă, pactul comisoriu legal nu operează.

D-l avocat B. Rorlich-Botoșani, într'un admirabil articol asupra pactului comisoriu, publicat în „Botoșanii-Juridic“ No. 1 din 924, se întreabă dacă în cazul chiriei querabile, mai este obligat proprietarul să se ducă la domiciliul chiriașului spre a cere plata și răspunde da, evident, or, legea chiriilor nu mai recunoaște plăți portabile, le-a desființat retroactiv, prin urmare, în totdeauna plata e querabilă, cu 2 modalități de eliberare, din care, una, trebuie, neapărat, întrebuițată la termen cu efectul aplicărei, în caz negativ, a rigorilor categorice din art. 15 al. ultim.

Tribunalul Iași Secția III, în „Curierul Judiciar“ No. 4 din 925, cu nota M. Weiler-Iași, aplică art. 1104 din codul civil, abrogat de legea chiriilor.

Soluția este greșită, pentru că posibilitatea consemnării ratelor, nu este o facultate în plus pentru chiriaș, ci o obligație legală, dacă nu se prezintă proprietarul, de oarece art. 15 e categoric, el cere „plata în termen“.

Are dreptate d. M. Weiler când susține părerea contrară, adoptată și de Suprema Curte.

Legea din 23 Iulie 1921 zice că dacă proprietarul refuză plata, chiriașul o va depune în termen de 48 ore dela expirare. Și sub această lege art. 1104 e desființat. Legea actuală e mai energetică, ea cere plata în ziua termenului, atâta favoare acordând proprietarului, căruia i se deține imobilul în contra voinței lui. A mai susține că art. 1104 este în vigoare e a lovi grav în locator, nu numai în proprietate, fiindcă se știe ce este azi un proces, câte cheltueli și câtă trudă cere până la soluția finală.

Pe lângă ruina imobilelor, pe care le dăreamă chi-

ria legală ridicolă de azi, ar fi să mai producem disperarea proprietarului, ceia ce nu e drept!

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN

Jude-Președinte al Ocolului Herța-Donohoi

CONTRIBUȚIUNE pentru îndreptarea Legii timbrului

Dispozițiunile de fiscalitate prevăzute în articolul 44 al. 2 din actuala lege a timbrului și care privește vânzările de bunuri imobiliare, sunt atât de șubrede, încât ele au dat ocazie, în vânzările de terenuri rurale, la cele mai evidente și palpabile prejudicii statului.

Este de notorietate publică și în mod indubitabil constatat, — aci este locul să facem această mărturisire, — că dintr'un principiu sacru de drept și fundamental pentru existența contractului de vânzare, s'a făcut un obicei urât, condamabil și fraudulos de a se înșela Statul cât mai mult, când e vorba să se plătească lui, ceia ce cere cu dreptul însuși de existență proprie și progres, taxele de înregistrare la aceste vânzări.

În locul prețului adevărat cu care se contractează astăzi cele multe vânzări de terenuri arabile — și vom lua de criteriu o suprafață de un hectar — de 40—42.000 lei, se prevede în act, o sumă mai mult decât derizorie, de 3—4000 lei, la hectar.

Statul, avocatul redactor al actului și implicit magistratul primitor la autentificare ia de bună declarația contractanților, făcută de bună voie și cu premeditată înțelegere și în loc să se plătească fiscului o sumă de 2000—2100 lei, la hectar, se plătește, 150—200 lei.

Dacă ar fi să se facă o statistică de ceia ce ar fi trebuit să se încaseze de fisc, după adevărata valoare a pământului și prețul care se primește în realitate de vânzător și una de ceia ce se pune în acte și la care Statul își ia dreptul său proporțional, s'ar constata, cu uimire, că în loc de suma ce i s'ar cuveni, de drept, el nu încasează decât a zecea parte din vânzările de terenuri arabile.

În loc — să presupunem — de 6—7 miliarde cât ar trebui să încaseze Statul în realitate într'un an, el nu încasează decât de zece ori mai puțin, în deosebire de la alte vânzări la care nu se poate lua un criteriu de apreciere.

Prin urmare, se comite în dauna Statului din visteria lui, un furt în stil gigantic și aceasta prin complicitatea părților contractante, a sutelor de mii de cetățeni, răuvoitori.

Nu-mi închipui și nici nu vreau să tăgăduesc că, dacă Statul ar voi și s'ar hotărî într'o bună zi, să facă cercetări și să recurgă la mijloacele severe de care dispune contra acestei nedreptăți și a acestor specimene inconștiente care, prin fapta lor duc Statul la ruină și pe cetățeni la mizerie prin scumpirea zilnică a traiului, n'ar putea să-și valorifice drepturile sale și să câștige, dar aceasta ar da loc la mari perturbări sociale și economice.

Ca să nu se mai întâmple acest lucru și pentru că — ca pe orice cetățean conștient mă doare în suflet acest brigandaj ce se comite în dauna Statului — îmi permit, numai din acest spirit cinstit, de

a propune mai jos, un principiu pentru viitor, după care să se încaseze de către fise, taxele de înregistrare, la vânzările de terenuri arabile.

Se știe — fără îndoială — că prețul unui hectar de pământ, în Vechiul Regat, este între 40—42.000 de lei.

În Transilvania și Basarabia, între 35—40.000 lei, iar în Dobrogea și Cadrilater, între 10—20.000 lei.

Proportional și diferențiat, să se prevadă în noua lege a timbrului — după regiune — ca taxele de înregistrare să nu se mai perceapă, calculându-se după prețul prevăzut de părți în acte, ci după suprafața de teren ce face obiectul vânzării.

De exemplu: dacă se vinde un hectar de teren arabil, să se prevadă că se va plăti fisei suma de 1000—2000 lei, după regiune. Dacă se va vinde mai mult, se va lua mai mult și proporțional. Dacă obiectul vânzării, îl formează o categorie de teren mai bun, de grădinărie, sau vie, se va lua o taxă mai ridicată, tot după întindere și calitate.

Părțile contractante vor avea și atunci toată libertatea de a pune în act orice preț, dar am ferma convingere că ele îl vor pune pe cel adevărat, pentru că va pieri interesul fraudei și al minciunii.

Și astfel, pe lângă, că Statul își va lua dreptul lui adevărat dar și părțile își vor face acte mai solide și fără nici un risc în caz de procese.

Acesta ar fi sistemul, cred cel mai bun pentru impunere la taxele de înregistrare în viitor, la vânzări și numai la vânzările de terenuri arabile, vii, livezi etc. care sunt cele mai numeroase.

Asupra celorlalte vânzări imobiliare și mobiliare, nu văd un altul mai bun ca cel existent azi.

Cred că și principiul lor de impunere este iluzoriu, dar până la găsirea unei soluționări și a acestui neajuns, ar fi bine dacă s'ar adopta pentru viitor modalitatea arătată de mine, prin aceste rânduri.

PETRE MIHAILESCU

fost magistrat, avocat

Cogealâc-Constanța

INSEMĂRI PE MARGINEA LEGEI

privitoare la

înstrăinarea loturilor dobândite prin împrumut

Cuptorul din dealul Patriarhiei, a mai scos încă o lege, care astăzi este așa de fierbinte, că literile „Monitorului Oficial“, — în care a apărut, — sunt unuroase și exhală miros de catran. Am citit-o și am recitat-o și după ce a treia oară am citit-o cu glas tare, — încă nu am putut-o înțelege și mă consolez cu gândul, că fiind o lege „simplă“, — adevărul din înțelepciunea Spaniolă: „Lucrurile simple sunt cele mai grele“, capătă încă o confirmare.

Dezbaterile parlamentare, pare a limpezi lucrurile. Țăranul român și în special moldoveanul dintre Nistru și Prut, este cel mai necăjit și legiuitorul trebuie să-l ocrotească. Din dezbateri reiese, că toate nenorocirile păturei noastre rurale, se datoresc faptului că țăranul nostru nu știe ce este „un act autentic“ și ce este „un act întărit“. Pentru că „procedura sa fi fost completă“, ar mai fi trebuit intervenția unui „majoritar“, care să ceară afișarea în toate comunele rurale, a dezbaterilor în chestiune și pentru că tot suntem în săptămâna patimilor, —

în loc de alte minuni și bunătăți din cărțile sfinte, să se fi citit mușicilor, legea privitoare la înstrăinarea loturilor dobândite prin împrumut, publicată în „Monitorul Oficial“ No. 58 din 13 Martie 1925.

Guvernării noastre, — în fine, — au observat efectele moral-dezastruoase, — ale traficului permiselor la orașe și cum această civilizație orașenească, — după tocurile „Lakens“, pudră și foxtrot, — a început să năpădească satele, — căci la urma urmelor ce face țăranul, decât să speculeze asupra unei proprietăți, prin vânzarea pământului cu care a fost împrumutat?

Domnul cu monoclu și cărarea la ceafă, speculează proprietatea unui permis, de 2 vagoane de benzină, sau 3 vagoane de fasole, — iar la țară Bădă Gheorghe sau Ion, — speculează cele 2 sau 3 hectare... și atunci legiuitorul a tăiat-o scurt, — și pentru că suntem în Basarabia... Niet...“ și iată legea privitoare la înstrăinarea loturilor dobândite prin împrumut.

Hotărât lucru, starea țăranului nostru nu este bună. Guvernul și legiuitorul a fost în cele mai bune intențiuni, — însă diagnosticul nu a fost bine pus și de aceia doctoria nu numai că nu va ajuta, — ci dimpotrivă va mai picură un strop de suferință, în amărăciunile țăranului nostru, — căci legea are dispozițiuni cu consecințe juridice nebănuite și altele cu jigniri nemeritate.

Art. I: „Pământul dobândit de săteni în întreaga țară pe baza legilor de reformă agrară și cel dobândit prin diferite legi de împrumut, prin legea de înstrăinare a bunurilor Statului ori prin cumpărare dela Casa Rurală, nu poate fi vândut sau cumpărat decât sub rezerva exercitării dreptului de preemțiune a Statului și cu respectarea prevederilor acestei legi“.

Și preemțiunea și respectarea prevederilor acestei legi, explicate în paragrafele următoare, sunt de așa natură, încât o vânzare de astăzi înainte,oricât de curajos ai fi, — în a te svârli în toate birourile taftologiei Române... „lasciate ogni speranza...“

Ai să vinzi 3 hectare și aceasta fericit în județul Ismail, te duci mai întâi la Primărie, să-ți dea certificat... că trăești, că ești țăran, etc... apoi te adresezi Casei Centrale, pentru exercitarea dreptului de preemțiune, — apoi vii la d-l Consilier agricol, unde mai aștepti o lună și apoi treci la Notarul public și în sfârșit la Primul notar, — dacă după atâtea așteptări, nu vei fi trecut de mult, — în rândul fericiților închiși de Sf. Petru.

Citind această lege avem tot dreptul, să ne batem cu pumnul în piept, în răscruci de drumuri, — și să spunem că ne calomniază cei ce ne spun, că suntem o țară plină de formalități.

Astăzi când toate afacerile se fac pe picior, — când prețurile variază, chiar, dela ceas la ceas, — formalitățile și termenete cerute de legea de față, — în o analiză ultimă, duce la imobilizarea definitivă a pământurilor țărănești, — și nu este un bine nici pentru actualii posesori, — căci atunci când țăranul se hotărăște să-și vândă pământul, o face motivat de nevoi de neînlăturat și din miile de țărani ce am văzut vânzându-și pământurile, — nici unul nu a fost voios. Numai cine nu cunoaște țăranul, crede că se desparte de pământ, din ușurință, — iar pe de altă parte oprești valorificarea ce-

lor muncitori, — căci ce face altceva sateanul harnic, — decât adunând economii, să le transforme în pământ și să-și îmbogățească gospodăria. Să nu iasă pământul din mâna țăranilor; — de acord; — însă circulația acestui ideal în viața rurală, — nu numai că nu trebuie oprită, — dar chiar ușurată.

Dar legea continuă să arate, câte scări să ridici și la ce uși să bați și după ce în fiecare oficiu ai făcut mătinile cuvenite, — după îngăduința aprodurului, — care întâi te caută prin buzunare... nu de altceva, dar să nu ai vre-un revolver... căci portul armelor este interzis... și după ce ai trecut de biroul A... și ai luat numărul de intrare dela biroul B. nici nu ai ajuns la registratură... și te-ai convins, să nu mai vinzi.

Legea ține să jignească, sau să înăbușe, sentimentele de recunoștință sau de afecțiune a părinților, — desființând printr'o dispozițiune de 8 cuvinte, capitolul donațiilor și a dotei, din codul civil.

Art. II litera d. par. 3: „In aceleași condițiuni sunt valabile donațiunile și înzestrările“.

Dar art. 1236 c. civ. este categoric: „dota nu poate fi constituită și nici adăugită, în timpul căsătoriei“.

Și atunci cum armonizăm aceste texte? După legislația română, aplicabilă, în județul Ismail, — înzestrarea nu poate fi decât înainte de celebrarea căsătoriei, însă art. II litera C. combinat cu litera d. par. 3, spune că înzestrarea nu poate avea loc, decât după 5 ani, dela data, dela care deținătorul a obținut titlu definitiv de proprietate, pe baza achitărei integrale a prețului lotului... și atunci Bade Ioane, — după ce ai luptat cine știe pe ce front, vei fi venit fără vre-un picior, — și prin legea agrară ți se va fi dat și ție, o părticică din „dreptatea socială“ și dacă ți-ai găsit un flăcău chipeș și harnic, pentru odrasla ta, nu poți să-i dai zestre, din pământul ce ți-a dat țara, — decât după cinci ani, — dela data dela care... (art. II litera c. combinat cu litera d. par. 3), sau dacă ești improprietărit la 1874, — acum 51 ani, — nu poți să-ți măriți fata în căslegi, — când i-a venit norocul și să le dai și lor o bucată de pământ, — căci trebuie întâi să știi ce este preemțiune, — să știi dacă Domnul Consilier Agricol are cioc, sau mustață rasă, — etc., etc... (art. I și art. II) și tocmai când îți va fi fata în a 4—5-a lună... de așteptare, poți să o măriți și să-i dai zestre, dacă nu se va fi răsgândit băiatul.

Imobilizarea credem că este complectă și definitivă și asupra pământului până la 25 hectare, nu poți face nici o tranzacție:

Art. IV al. i: „Pământul până la 25 hectare, dat pe baza legilor de improprietărire, aparținând sateanilor cultivatori de pământ, nu se poate ipoteca... și

Art. IV al. 3: „Orice sarcină, ori ipotecă, de orice natură, constituită în afară de prevederile acestui articol... este nulă de drept, nulitatea ei fiind de ordine publică“.

Și orice discuțiune de prisos. Tu țăran nu ai dreptul să ai nevoie de bani, — legea te socoate bogat, — sau dacă cumva perziști în a face vre-un împrumut, — atunci ia-ți inima în dinți și o lumânărică în mână și poftim la formele legale.

Nu poți vinde; — nu poți ipoteca; — nu poți dona; nu poți înzestra; — dar dacă ai vândut?

Este categoric art. III al. 3: Orice înstrăinări

făcute fără respectarea dispozițiilor de mai sus, sunt nule de drept. Nulitatea lor este de ordine publică, cu efect retroactiv, și ca atare...

Combițați art. I al. 1 și art. III al. 3 și veți vedea imediat consecințe juridice nebănuite. Nu scrutez intențiunea legiuitorului și iau legea așa cum este scrisă, și mă înfioară distrugerea fără nici o rezervă, a art. 1 din codul civil: „Legea dispune numai pentru viitor, ea nu are putere retroactivă“.

Dispozițiunea retroactivității este limpede, — dar prin o elasticitate voită și socotindu-se ca o lege interpretativă, să anulăm vânzările loturilor cu care țăranii au fost improprietăriți, pe baza legii de reformă agrară din Basarabia (Hamangiu IX—X pag. 265). Ce vom face cu loturile vândute de țăranii, din pământurile date la 1874, — vânzări ce au avut loc acum 8—10 ani? Art. 3 al. 3 răspunde categoric: că sunt nule de drept cu efect retroactiv și cu oarecare temere mă gândesc, la perturbățiuni. Dar istoria se repetă. Problema s'a pus cu loturile mici în Dobrogea și când seria proceselor de anulări, luase o turnură îngrijitoare, — pe atunci pare-mi-se ministru fiind dl M. Orleanu, la Domeni, — a venit legea interpretativă, — cu calificări drastice și lucrurile s'au liniștit.

Va veni aceeași interpretare și acum și cu cât va veni mai curând, cu atât mai bine, căci trebuie să se îndrepte o situație, care a început să marcheze în barometru și așa destul de încercat de nevoi al satelor noastre, — cu timp furtunos.

Este în afară de orice discuțiune, că după anii secetoși din urmă situațiunea țăranului nostru, nu este din cea mai bună.

În lipsa unei instituțiuni de credit mărunț și lesnicios, am văzut țărani împrumutându-se cu dobânzi de 400—500 la sută pe an. După munca unui an, a lui, a familiei și a întregii lui gospodării, el se mulțumea să-i rămână paele. Astăzi cămătarii sunt geloși și de paele ce i le-a lăsat și au tăbărit cu toții pe sate, — ortodocși și neortodocși... și dacă s'ar face o statistică în județul nostru, de felul cum lucrează țăranul pământul său și în ce condițiuni, ne-am înfiora.

Aici este toată buba.

Legiuitorul să reinvieze textul penal, din legea Rusă, contra acelora ce iau o dobândă mai mare de 12 lei la sută pe an, — care ar da efecte salutare pentru toți, iar pe de altă parte, să oprească tovrășurile imorale dintre țărani și alții, — unde țăranul pune pe lângă totul și munca lor de robii, — iar muștele dela orașe, adună rodul.

Acesta este adevărul. Fi-vom auziți?

C. D. BALANICA
Avocat, Ismail

20 Martie 1925

O PROPUNERE

Cu privire la executarea despăgubirilor civile în penal

Statistica ar putea preciza, însă cu siguranță că 90% din reclamanții câștigători, în penal, grație actualului dificil sistem de executare, se văd obligați a renunța la despăgubirile lor civile, chiar când acestea se ridică la sume apreciabile.

Somațiile, sechestrul, vânzarea și mai ales transportul, când o trăsură până la cel mai apropiat sat

de reședința instanței costă minimum 500 lei, eventualele contestațiuni, fac așa de anevoiasă și costisitoare executarea, încât numai un reclamant prea ambițios, mai stăruie în îndeplinirea ei.

De aceea părțile civile, ar renunța bucuroase la despăgubirile lor, în folosul oficiului național „I. O. V.” Asemenea cazuri abundă în fața instanțelor.

Propun deci, ca declarația de renunțare a părții civile la despăgubirile sale, consemnată în hotărâre, odată aceasta rămasă definitivă, să devie obligatorie pentru inculpat, care să se execute întocmai ca pentru amenziile penale, sau prin organele fiscale.

Cu chipul acesta, s'ar crea un însemnat izvor de venituri pentru „I. O. V.”, desmoșteniților pe care acesta îi îngrijește, li s'ar îndulci traiul, ideia de justiție s'ar întări, întrucât neexecutarea despăgubirilor civile mărește credința în impunitate.

O lege în acest sens ar fi necesară.

VICTOR P. DIMITRIU

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 27 Ianuarie 1925

Președinția d-lui EM. MICLESCU, Președinte

Mircea Cantacuzino și a. cu Al. Racliș

Decizia No. 187

Ordonanță prezidențială. Se poate obține, pe această cale, evacuarea de pe moșie a unui administrator, căruia i s'a retras mandatul. Rațiune. Art. 66 bis pr. c.

La baza oricărui mandat existând faptul sufletec al încrederii pe care mandantul o acordă mandatarului, de aici urmează că, mandatul chiar retribuit, este esențialmente revocabil, el neputând fi înțeles decât atât timp cât există încrederea mandantului, — iar mandatul retras pe nedrept, dă drept mandatarului numai la o acțiune în daune;

Dacă pe calea unei acțiuni principale mandatarul nu ar putea fi menținut fără voia mandantului în continuarea exercitării mandatului, cu atât mai puțin el nu poate obține pe calea art. 66 bis pr. c., repunerea sa în posesiunea unei averi asupra căreia nu avea decât un drept de administrațiune, menirea art. 66 bis fiind de a conserva o stare de fapt și de folosință asupra obiectului litigiului, pentru păstrarea unor drepturi ce s'ar periclita prin întârziere, iar în cazul de față mandatarul nu poate avea decât un drept eventual la daune, iar nu și asupra averii din administrarea căreia a fost scos.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier Al. Iuca; pe d-l av. Nedeleșcu pentru recurenți și pe d-l av. St. Antim pentru intimat și

Deliberând

Asupra recursului făcut de Mircea Cantacuzino, Maria Davila, Th. Davila soț și Despina Cantacuzino contra sentinței No. 613 din 924 a Tribunalului Ilfov Secția III-a c. e., dată în proces cu Al. Racliș pentru luare de măsuri pe calea procedurii din art. 66 bis proc. civ.

Văzând motivul de casare astfel formulat :

Greșită interpretare a art. 66 bis.

Tribunalul a vădit o profund greșită interpretare a art. 66 bis, când a reformat ordonanța prezidențială pe motivul că mandatul dat în îndeplinirea unui contract de angajament este irevocabil și că prin revocarea mandatului s'ar desființa însuși contractul.

Mandatul, susținem noi, are ființă autonomă și distinctă este încadrat în o definiție proprie, se încheie și se disolvă potrivit unor norme speciale și în sfârșit produce efecte juridice proprii. Astfel poate fi retras de mandante ori când, fără ca prin aceasta să se poată pune în discuție contractul însuși de care ar depinde.

Nu are nici o contingentă cu contractul căci restituind mandatarului calitatea vremelnic suspendată prin retragerea mandatului el este repus în deplinătatea drepturilor conferite, fără ca contractul să fi încetat un moment a subsista.

Nu are nici o contingentă cu contractul căci desființându-l pe acesta chiar, pe orice cale, dar menținând mandatul, mandatarul continuă a-și păstra integritatea drepturilor date lui de mandante.

Dar iată ce spune și Baudry, (Droit civil, tome 3, page 549) Que dire si le mandat est salarié? On paraît d'accord pour admettre que cette circonstance ne fait pas obstacle au droit de revocation du mandant; La stipulation d'un salaire ne peut pas en effet faire considérer le mandat comme donné? Meme pour partie dans l'intérêt du mandataire. On accord seulement au mandataire révoqué le droit de réclamer le remboursement de ses avances sans préjudice de dommages intérêts si la révocation a été faite intempestivement et sans motifs légitimes.

Aceea ce președintele Tribunalului avea să aprecieze eră dacă cererea noastră prezintă sau nu caracterul urgenței. Socotim că aceasta a apreciat-o. Aceea ce Tribunalul ca instanță de apel avea să verifice era dacă bine a găsit președintele că este nevoie urgentă de evacuarea unui administrator de pe averea administrată, în urma cererii proprietarului, și n'a făcut-o.

Căci interpretarea art. 66 bis este cea dată de Garçon (tomul VIII, paragr. 2991 pag. 297) necesitate care nu suferă nici o întârziere, pericolul fiind atât de evident încât nici o chemare în judecată chiar cu termen urgent nu l'ar putea înlătura.

Chiar dacă mandatul ar fi fost înțeles în scrisoarea de angajament, el încă ar fi fost revocabil prin voia mandantului (ca și a mandatarului), pentru că ori ce act confecționat în tiparele prescise de lege, împrumută însușirile conferite de lege.

Pentru că nu este aici vorba de un litigiu.

Pentru că chiar dacă avea clauza irevocabilității mandatul încă nu-și perdea calitatea de oare ce irevocabilitatea este de natura și de esența unui mandat; instanța de fond chemată de cel interesat, mandatul revocat, avea să aprecieze. Ori acesta n'a făcut nici până astăzi o astfel de acțiune fiind că e imposibilă și condamnată.

Tribunalul a interpretat profund greșit art. 66 reformând ordonanța prezidențială prin care dobândisem evacuarea unui mandatar administrator de pe averea administrată în chip dezasuros și împiedicarea lui de a săvârși alte acte de ruinătoare gospodărie pentru mine mandantele.

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că între recurenți și intimatul Al. Racliș intervenind în August 1921, un contract de locațiune de servicii, prin care acesta din urmă era angajat pe termen de 5 ani, ca administrator al moșiei Cornul de Jos, din județul Prahova — în baza cărui contract și potrivit unei clauze ce el cuprinde, s'au dat intimatului două procuri generale pentru administrarea și exploatarea moșiei indivize a minorilor def. I. Gh. Cantacuzino; că în Decembrie 1923 recurenții au notificat intimatului retragerea procurilor, invitându-l la înapoierea portărilor pentru a le înapoia în original, împreună cu toate registrele și actele referitoare la averea administrată; în fine îl mai invită ca la 20 Decembrie 1923, să se prezinte la conacul moșiei, pentru a preda întreg inventariul și tot ce se află pe moșie;

Având în vedere că intimatul nefiind următor acestor notificări, recurenții s'au adresat Președin-

telui Tribunalului Ilfov Secția III-a cerând evacuarea lui Al. Racliș de pe moșie pe cale sumară a procedurii din art. 66 bis proc. civ.; că președintele a admis această cerere, dar Tribunalul, în urma apelului făcut de Racliș, a respins prin sentința dedusă în recurs cererea de evacuare motivând că părțile sunt legate prin contractul de locațiune de servicii, pe un termen care expiră de abia la August 1926 și care nu poate fi desființat prin voința unei singure din părți și pe calea referezului; că retragerea procurilor nu poate avea de consecință desființarea contractului de locațiune de servicii; că procurile fiind date în baza unei clauze din contract și în executarea lui, mandatul dat lui Al. Racliș, face parte integrantă din contract și din acest punct de vedere nu poate fi revocat numai prin voința părții de la care emană.

Considerând că este adevărat în drept că pe calea procedurii sumare a art. 66 bis proc. civ. nu se poate ordona nici punerea în lucrare și nici desființarea contractelor sinalagmatice dintre părți.

Având în vedere că convențiunea — scrisoarea dintre moștenitorii defunctului Cantacuzino și Al. Racliș, cuprinde în ea două părți: o convențiune de locațiune de servicii prestate de Al. Racliș pentru exploatarea și administrarea moșiei, — pentru care moștenitorii Cantacuzino se obligau a-i plăti un salariu fix și puncte din produsul net al exploatării, și în al doilea rând, obligațiunea proprietarilor de a da lui Racliș procuri cari să-i permită a contracta valabil în interesul și cu ocaziunea exploatării,

Că oricum s'ar considera fie în mod separat aceste două părți ale convențiunii fie convențiunea însăși în întregul ei, este cert că ea constituie un mandat retribuit pentru servicii prestate, — că la baza oricărui mandat există faptul sufleteș al încrederii pe care mandantul o acordă mandatarului, ceea ce face că mandatul chiar retribuit este esențialmente revocabil, el neputând ființa decât atâta timp cât există încrederea, pentru care motiv când mandatul este retras pe nedrept, acest fapt nu dă dreptul mandatarului decât la o acțiune în daune.

Considerând că dacă pe calea unei acțiuni principale, mandatarul nu ar putea fi menținut fără voia mandatarului în continuarea exercitării mandatului, cu atât mai puțin în speța Al. Racliș putea obține pe calea art. 66 bis proc. civ. repunerea sa în posesiunea unei averi asupra căreia nu avea decât un mandat de administrațiune, — menirea acestui text fiind de a menține o stare de fapt și de folosință asupra lucrurilor ce fac obiectul litigiului, pentru păstrarea unor drepturi ce s'ar putea periclită prin întârzieră până la judecarea fondului, și în cazul de față mandatarul Racliș nu are decât un drept eventual la daune, iar nu asupra lucrurilor înseși ce compun cea avere.

Că dar numai prin exces de putere și prin o greșită interpretare a art. 66 bis Tribunalul a putut repune pe A. Racliș în posesiunea averii a cărei administrațiune îi fusese retrasă, așa că motivul I de casare este întemeiat și fără a mai fi nevoie să se examineze celelalte motive recursul urmează a fi admis, casându-se sentința Tribunalului.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 10 Decembrie 1924

Președinția d-lui G. RĂTESCU, Consilier

Deciziunea No. 3212

Ultragiul. Avocat. Dacă un avocat, președinte al unui consiliu de disciplină instituit conform legii avocaților poate fi ultragiât în această a lui calitate printr'o scrisoare. Cine poate fi ultragiât prin scris? Art. 182 cod penal. Art. 76 l. avocaților.

Faptul de a insulta printr'o scrisoare pe un avocat în calitate de președinte al consiliului de disciplină al unui Barou nu intră în prevederile art. 182 al. I cod penal, — singurul care pedepsește ultragiul adus prin scris, — de oarece avocatul într'o asemenea calitate nu poate fi socotit nici ca funcționar judecătoresc sau administrativ, și el nu poate fi pedepsit nici conform art. 183 sau 300 cod penal.

Curtea, deliberând

Asupra motivului I de recurs :

Greșita aplicațiune a art. 182 cod penal și a art. 76 din legea avocaților. Din interpretarea ambelor articole rezultă că ultragiul prin scris se consumă numai atunci când este adresat funcționarului administrativ, judecătoresc sau jurat relativ la lucrarea sa săvârșită cu ocazia serviciului. Legiuitorul a făcut o distincție între funcționarii magistrați arătați în mod limitativ de art. 182 cod. penal, și funcționarii publici, care deși investiti cu o parte din suveranitatea națională sunt clasificați într'un într'un ordin mai jos și sunt prevăzuți de art. 183 cod. penal. Faptul că s'a avut în vedere această distincțiune, se deduce și din pedeapsa care în art. 182 este mai grea decât în art. 183.

În fapt este vorba de o scrisoare închisă recomandată trimisă de mine d-lui avocat C. N. Roșu prin care îi aduceam un reproș că nesocotind legăturile noastre prietenești din anii trecuți, mă judecat după părerea mea cu oarecare aversiune prin deciziunea disciplinară Nr. 2 din 25 Aprilie 1923, suspendându-mă din profesia mea pe timp de trei luni. Chestiunea care o menționez și care cer a fi reținută este dacă D-sa deși investit după legea avocaților a prezida consiliile de disciplină a corpului respectiv, capătă prin această investire un drept egal cu al funcționarilor magistrați enumerați în art. 182 cod penal.

Puterea judecătorească este una din puterile Statului și este prevăzută de Constituțiune art. 101 și următorii, precum și de legi speciale de organizare, ca legea de organizare judecătorească, legea judecătorilor de ocoale, și legea Curții de Casațiune.

Magistrații administrației de care e vorba în acest articol sunt înglobați în puterea executivă și prevăzuți în art. 108 din constituțiune și de legi speciale.

Juriul este prevăzut de art. 105 din constituțiune și 258 și următorii din procedura penală.

Toate trei aceste categorii sunt investite cu anumite puteri în Stat, avocatul după art. 76 din lege în exercitiul funcțiunei sale, este asimilat cu funcționarul public obișnuit, și ca atare când este vorba de ultragiul adresat lui, trebuie făcută aplicațiunea art. 183 cod penal, care nu poate fi consumat decât prin grai, gesturi și amenințări în nici un caz prin scris.

Chiar dacă prin analogie s'ar admite că ultragiul contra avocatului s'ar consuma și prin scris, totuși în speța ar fi vorba de aplicat art. 183 și în acest caz, acest motiv de recurs s'ar baza și pe violarea acestui articol.

Legiuitorul prin noua lege a avocaților a voit să ridice prestigiul acestor auxiliari ai justiției, în scopul de evita pe viitor incidentele regretabile ce se consumau la bară și care

erau soluționate câte odată în mod abuziv și arbitrar aducând prin aceasta o jignire demnității corpului de avocați;

Numai în spiritul acestei concilierii s'a introdus aceste dispozițiuni căci legea vorbește „de eo quod plerumque fit“ și de nicăeri nu rezultă că un avocat în exercițiul funcțiunii ar fi echivalat și asimilat funcționarilor magistrați pentru care legea le acordă o deosebită atențiune prevăzând sancțiuni mai aspre când ultragiul este îndreptat contra lor;

Jurisprudența Casațiunii Secțiunea II-a Nr. 183-920 zice că în general prin funcționar public, legea înțelege ori ce persoană care exercită o atribuțiune în Stat prin ocuparea unui oficiu public, astfel că este de ajuns a se constata că o persoană exersează o porțiune din suveranitatea națională pentru a se atribui calitatea de funcționar, etc.

Prin această se definește în mod clar ce se înțelege prin funcționar public obișnuit, căruia este asimilat avocatul în exercițiul profesiei sale.

În concluzie reiese că greșit s'a aplicat de ambele instanțe art. 182 cod penal, pentru ultragiul săvârșit de mine contra d-lui avocat C. N. Roșu asupra lucrării sale, și ca atare acest motiv se găsește întemeiat, urmând a fi admis“.

Având în vedere sentința supusă recursului în urma căreia recurentul Constantin I. Gucianu a rămas condamnat la amendă pentru delictul de ultragiul prevăzut și pedepsit de art. 182 din codul penal;

Având în vedere că din această sentință se constată că faptul imputat inculpatului, așa cum a fost stabilit de instanța de fond pe baza documentelor cauzei, constă în aceea că printr'o scrisoare a insultat pe reclamantul C. Roșu, Decanul Baroului avocaților din Roman, care în calitate de Președinte al Consiliului de Disciplină de pe lângă zisul Barou a judecat pe inculpat, de asemenea avocat, condamnându-l la interdicțiunea de a profesa pe timp de 3 luni;

Având în vedere că art. 182 al. 1, — singurul text din Secțiunea codului penal referitoare la „ultragiul și violențele aduse contra forței și Autorității publice și depozitarilor lor“, care pedepsește ultragiul adus prin serieri injurioase, — prescrie că: „cel ce, prin cuvinte sau serieri înjurătoare, va atinge onoarea unui sau mai multor funcționari administrativi sau judecătorești, sau unui jurat, în lucrarea sau cu ocaziunea exercițiului funcțiunii lor, se va pedepsi cu închisoare dela 15 zile la 6 luni...“;

Considerând, prin urmare, că din dispozițiunile arătate mai sus rezultă că legiuitorul român nu sancționează ultragiul prin serieri decât dacă el este îndreptat în contra funcționarilor administrativi sau judecătorești, ori unui jurat, în exercițiul sau cu ocaziunea exercițiului funcțiunii lor, — spre deosebire de ultragiul prin cuvinte, gesturi sau amenințări care este pedepsit nu numai când este adus uneia din persoanele arătate mai sus, dar și ori-cărui funcționar public, cetățean însărcinat cu un serviciu public sau municipal, ori unui agent însărcinat cu forța publică;

Considerând că un avocat, Președinte sau membru al unui consiliu de disciplină instituit conform legii avocaților, în timpul când ia parte la lucrările consiliului de disciplină, nu poate fi socotit ca făcând parte din ordinul judecătoreesc, asemenea consilii, conform art. 76 din legea avocaților, fiind instituite numai în scopul păzei onoarei și demnității corpului de avocați, adică având mai mult caracterul de juriu de onoare.

Că, dacă alin. 2 din zisul articol 76, asimilează

pe avocat în privința respectului ce i se datorește și al sancțiunii penale a ultragiului ce i s'ar aduce în exercițiul funcțiunii sau în localul instanțelor judecătorești, cu funcționarul public, de aci nu se poate deduce că avocatul este asimilat cu funcționarul judecătoreesc, sau încă mai puțin cu cel administrativ.

Considerând, dar, că injuriile adresate în scris unui avocat în calitate de membru al Consiliului de disciplină al avocaților, nu pot fi socotite și pedepsite ca ultragiul conform art. 182 cod penal, și prin urmare prin violarea de lege instanța de fond a condamnat pe recurent în baza acestui text pentru faptul de a fi insultat printr'o scrisoare pe reclamant, în calitate de Președinte al Consiliului de disciplină de pe lângă Baroul avocaților din Roman;

Considerând că acest fapt nu poate intra nici în prevederile art. 183 cod penal, care nu pedepsește ca ultragiul insultele aduse prin scris, și în împrejurările și modul cum a fost săvârșit, nu poate fi socotit nici ca o simplă injurie ca intrând în prevederile art. 300 cod penal;

Că, prin urmare, faptul imputat recurentului așa precum a fost săvârșit nefiind pedepsit de nici un text din legea penală, motivul I de casare este întemeiat și sentința supusă recursului urmează a fi casată fără trimitere, fără a mai fi necesar de a discuta celelalte motive de recurs.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 7 Aprilie 1925

Președinția d-lui GH BUZDUGAN, Prim-președinte
Ministerul Cultelor și artelor în proces cu Apostol Cionga
Decizia civilă No. 209

Vânzare prin licitație publică pentru eșire din indiviziune. Dacă sub noua Constituțiune există drept de recurs în Casațiune? Sol. negativă.

După codul de procedură civilă (art. 689 și expunerea de motive cu ocazia modificării din 1900) nu există dreptul de recurs în casațiune în contra ordonanțelor de adjudecare voluntară a imobilelor vândute prin licitație publică pentru eșire din indiviziune. Sistemul legii se explică prin aceea că o asemenea vânzare nu este decât o vânzare voluntară făcută sub privigherea justiției care nu implică nici un litigiu, neregularitățile sau neobservarea formelor esențiale ale urmăririi pot fi reparate pe calea acțiunii principale în nulitatea convențiunii de vânzare, și, dar, nu se poate invoca dreptul de recurs în baza art. 103 din Constituție care presupune un litigiu în care a intervenit o hotărâre judecătorească.

Curtea

Complectându-se conform art. 20 din legea sa organică, s'a luat în cercetare recursul făcut de Ministerul Cultelor și Artelor contra ord. de adjudecare 14553 din 924 a Trib. Ilfov, s. Notariat.

Ascultând pe d-l av. N. Papadat asupra neadmisibilității recursului, pe d-l av. I. Vasilescu în combatere și pe d-l Procuror General I. N. Stambulescu în concluziuni pentru admisibilitatea recursului.

Deliberând,

Asupra incidentului de neadmisibilitatea recursului rămas în divergență;

Având în vedere că din ordonanța de adjudecare supusă recursului, rezultă că după intervențiunea Tribunalului Ilfov Secțiunea III-a, Tribunalul de Notariat Ilfov a dispus vânzarea cu licitațiune publică a imobilelor din București Calea Griviței No. 119, Strada Berzei No. 90 și Bulevardul Elisabeta No. 87, proprietatea indiviză a lui Apostol Cionga și a Ministerelor Cultelor și Artelor întrucât din expertiza făcută se constatare că imobilele nu erau comod partajabile în natură; că aceste imobile s'au adjudecat asupra lui Apostol Cionga pe preț de 735.000 lei, iar în contra ordonanței de adjudecare Ministerul Cultelor și Artelor a făcut recurs motivat pe neobservarea formalităților preserise de art. 544 din proc. civilă pentru asigurarea seriozității concurenței;

Considerând că după art. 736 comb. cu 748 cod. civil când imobilele unei succesiuni nu se pot împărți comod în natură, se vor vinde înaintea Tribunalului prin licitațiune publică cu formele preserise pentru vânzarea bunurilor minorilor;

Că art. 689 din proc. civilă pus sub secțiunea care tratează despre vânzarea bunurilor nemiscătoare ale minorilor, declarând comune acestei secțiuni mai multe articole din aceeași procedură relative la vânzările silite, nu citează și art. 559 și urm. care prevede dreptul de recurs în contra ordonanțelor de adjudecare, de unde urmează că această cale de atac nu este deschisă contra ordonanțelor de adjudecare pronunțate pentru esire din indiviziune;

Că aceasta a fost voința legii, rezultă și din expunerea de motive asupra art. 689 proc. civ. revizuit la 1900, unde se arată categoric că s'a menținut sistemul vechiului cod de procedură din 1865 de a nu se acorda dreptul de recurs în casațiune contra ordonanțelor de adjudecare voluntară a bunurilor imobile vândute prin licitațiune publică pentru esire din indiviziune;

Considerând că sistemul legii se explică prin aceea că vânzarea pentru esire din indiviziune nu este decât o vânzare voluntară făcută sub supravegherea justiției, care nu implică un conflict de interese opuse și nu angajează nici un litigiu, așa că neregularitățile sau neobservarea formelor esențiale ale urmăririi pot fi reparate pe calea acțiunii principale în nulitatea convențiunii de vânzare, potrivit dreptului comun;

Că, așa dar, nu se poate invoca dreptul de recurs pe temeiul noului principiu constituțional din art. 113 al actualei Constituții, care presupune un litigiu în care a intervenit o hotărâre judecătorească și de aceea incidentul de neadmisibilitate invocat de intimatul în recurs este fondat și urmează să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele legii, respinge recursul ca inadmisibil.

1. Constatarea că, invaliditatea contractată în război, împiedică pe un membru al Corpului didactic de a-și continua profesiunea sa obișnuită, este legal făcută și în sensul art. 3 legea dela 2 Septembrie 1920 și de Comisiunea instituită de Ministerul instrucțiunii, din moment ce Comisiunea medico-legală n'a făcut-o.

2. „Ultima retribuțiune“ despre care vorbește art. 3 al. 1 lit. a legea generală de pensii și la care trimitte art. 3 legea din 1920, este retribuțiunea primită de funcționar în momentul scoaterii sale la pensie, iar nu la alte epoce prevăzute de legea din 1920, întrucât legiuitorul din 1906, la edictarea legii generale de pensii nu a putut avea în vedere epocile prevăzute de legea din 1920.

Curtea

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d. Cons. V. Antinescu

pe d. av. M. Paleologu în dezvoltarea motivelor și pe d. av. Alexandrescu N. în combateri și

Deliberând,

Asupra motivelor de recurs:

„Violaarea art. 3, 5 al. a și 19 din legea dela 2 Septembrie, 1920, privitoare la invalizi și exces de putere.

Curtea de Apel din București s. IV, prin decizia cu No. 198-923 a hotărât că, D-l Busuioescu, invalid de război, are dreptul să fie aranjat la pensie potrivit legii din 2 Septembrie, 1920, întru cât D-sa ar intra în prevederile art. 3 din menționata lege.

Pentru a ajunge la această soluțiune, Curtea a ținut seamă de Certificatul (Comisiunii) medicale, înființate de Ministerul de instrucție, adică de un act emanat de la o altă autoritate de cât cea prevăzută de legea specială, care prin art. 5 al. a și art. 19 arată că, momentul declarării infirmității și constatarea ei sunt de atributul Comisiunii medico militare, ce se înființează adhoc.

Oz am arătat Curții că, în speță Comisia Medico-militară, care a cercetat în 1917, cazul D-lui Busuioescu, a găsit că, D-sa poate să-și câștige existența, constatare care este în contradicție cu ceea făcută de Comisia Medicală a Ministerului de instrucție, fapt care a îndreptățit Comisiunea de pensii să găsească că, D-lui Busuioescu nu-i sunt aplicabile dispozițiunile art. 1 legea din 1920 și deci din acest punct de vedere apelul urma să fie respins.

Hotărând astfel, Curtea a violat dispozițiunile art. 35 al. a și 19 din legea menționată mai sus și numai cu exces de putere a admis înscrierea la pensie a d-lui Busuioescu, motiv pentru care rugăm a ne admite recursul și să caseze decizia Curții de apel.

II) Violaarea art. 5 al. b., greșita interpretare a art. 8 din legea din 1920 și a art. 3 al. a din legea generală de pensii și exces de putere.

În subsidiar am cerut Curții ca, în cazul când va admite apelul, să acorde ca pensie suma de lei 330 adică 75 la sută din salariul d-lui Busuioescu ce primea la 1 Oct., 1919, potrivit art. 5 al. b, combinat cu art. 8 din legea din 1920, care trimite la art. 3 al. a din legea generală de pensii;

„Curtea, interpretând greșit textele citate, stabilește că, pensia cuvenită d-lui Busuioescu, care fusese mobilizată ca funcționar civil, urmează a fi egală cu 75 la sută din ultima sa retribuțiune civilă, adică din salariul pe care i-a avut în momentul punerii sale în retragere din oficiu, la 1 Aprilie 1922, ce a ce ar face 1181.25 lunar.

Pentru a decide astfel, Curtea motivează că, art. 5 din legea dela 1920, nu este aplicabilă în speță, ci numai art. 8, care trimite la art. 3 al. a din legea generală de pensii, după care pensia se socotește pe 75 la sută din ultima retribuțiune a funcționarului.

INALTA CURTE DE CAS. și JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 19 Noembrie 1923

Președinția d-lui D. G. TĂZLĂUANU, Președinte

Ministerul de Finanțe cu C. Busuioescu

Deciziunea No. 1361

Pensii. Invaliditate. Membru al Corpului didactic. Comisiunea de constatarea invalidității. Competință. Art. 3 legea de pensii din Septembrie 1920. Pensii de război. Ultima retribuție după legea generală de pensii.

Că, art. 5 are în vedere alte cazuri și anume pe cele dela art. 4 și 6 ceea ce nu este în speță.

Disponând în acest mod, Curtea a înlăturat principiul pus în art. 5 al. b. dela cap. II din legea din 1920, privitor la pensiunile invalizilor de război care fixează ca bază a pensiei, pentru cei ce au fost declarați invalizi între 14 August 1916 — 1 Octombrie 1919, cum este în speță, salariul sau solda în vigoare la 1 Octombrie 1919.

Că, acesta este principiul reese destul de clar și din dispozițiile art. 6 al. f, care arată că, funcționarilor mobilizați vor primi, în caz de invaliditate (infirmități) pensia calculată la ultima retribuție de au primit în campanie.

Art. 8 din legea din 1920, trebuie aplicat aici numai în sensul înțeles de legiuitor, adică referitor la facultatea lăsată individului, viitor pensionar, de a alege între solda militară sau leafa civilă, cu cota prevăzută de art. 3 lit a, din legea generală de pensii.

Cu alte cuvinte că, dreptul de alegere e privitor la retribuțiunea cea mai mare, dar tot din momentul fixat de art. 5 al. b. din legea din 1920.

Cuvintele „din ultima retribuție“, prevăzute la art. 3 al. a din legea generală de pensii, se referă la cazul când e vorba de infirmități căpătate în timp de pace și pentru anume acte excepționale, când, desigur, se va avea în vedere ultima retribuție, adică aceea anterioară infirmității. Găsim aceeași idee aci ca și în art. 5 al. b legea din 1920.

În asemenea condiții Curtea violează disp. art. 5 al. b. din legea 1920 și a interpretat greșit art. 8 din aceeași lege, precum și art. 3 legea generală de pensii și numai cu exces de putere a fixat cuantumul cerut de apelant.

Având în vedere că, pentru a recunoaște în mod principal dreptul intimatului la pensiuina prevăzută de art. 3 din legea dela 2 Septembrie 1920, Curtea de Apel se întemeiază atât pe constatarea Comisiunii medico-militare din 1917, că intimatul a rămas invalid de război, cât și pe ceea a Comisiunii speciale instituită de Ministerul Instrucțiunii în 1921, că invaliditatea sau boala contractată în război — tuberculoza — împiedică pe suferind de a și continua obișnuita sa profesie de învățător, condițiune cerută de art. 3 mai sus citat, pentru acordarea pensiei de război;

Considerând că aceste constatări ale celor două comisii, nu se contrazic, cum pretinde Ministerul recurent, ci se întregesc și se completează una pe alta, astfel că Curtea de Apel bazându-se în soluțiunea sa pe amândouă, nu a violat nici un text de lege și nu a săvârșit exces de putere;

Considerând că — în ce privește cuantumul pensiei — Curtea n'a făcut decât o justă aplicațiune a art. 8 din legea dela 2 Sept. 1920, atunci când a acordat intimatului, conform opțiunii sale, pensiuina prevăzută de art. 3 al. I litera a din legea generală de pensii, care prevede categoric că pensiuina, în cazul special arătat de acel text, va fi egală cu cel puțin 75 % din ultima retribuție, prin „ultima retribuție“ înțelegându-se, nu retribuțiunea din 1 Octombrie 1919, pe care legiuitorul din 1906 nu putea s'o aibă în vedere, ci cea pe care funcționarul a primit-o până la ultima zi, care a precedat punerea sa la retragere, aceasta fiind interpretarea justă și rațională a art. 3 al. I litera a din legea generală de pensii, text pe care legiuitorul din 1920 a înțeles să-l aplice în cazul arătat, fără nici o restricțiune sau modificare.

Că dar, recursul e neîntemeiat și are a fi respins. Pentru acestemotive Inalta Curte respinge recursul.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 1 Iulie 1924

Președinția d-lui D. G. TĂZLĂUANU, Președinte

Const. I. Miuș cu Ministerul Instrucțiunii

Decizia No. 1390

Recurs contencios. Admitere. Invitarea Ministerului Instrucțiunii să numească un învățător. Refuz bazat pe dispozițiuni legale care-l opresc a face numiri în cursul anului. Interpretarea acestei dispozițiuni legale. Refuz nejustificat. Dreptul la daune cominatorii.

Dispozițiunile legale sau regulamentare, cari o presc autoritatea școlară superioară să facă numiri de personal didactic în cursul anului, au de scop să înlătore abuzurile cu numirile și transferările întempestive, cari ar aduce prejudicii învățământului.

De aceea pe baza lor autoritatea școlară nu este îndreptățită să refuze executarea imediată a deciziunii prin care este invitată a face o numire, pe care legalmente trebuia să o facă mai înainte chiar.

Curtea

Ascultând pe d-l av. R. Rădulescu în desvoltarea cererii și

pe d-l av. Al. Popescu-Necșești, din partea intimatului, în combateri și

Deliberând

Având în vedere că Ministerul Instrucțiunii căruia i s'a comunicat, în regulă, dec. No. 887 din 1923 a acestei Curți în ziua de 19 Octombrie 1923, nu a executat nici până astăzi dispozițiunile luate prin zisa hotărâre, de a numi pe recurent ca institutor la școala primară de orbi de la „Vatra Luminocasă“, deși se constată că la acea școală este un post vacant;

Considerând că, astăzi prin reprezentantul său, Ministerul caută a și justifica această întârziere în executarea deciziunii, pe considerațiunea că legea și regulamentele școlare nu l-ar autoriza să facă numiri în cursul anului;

Considerând că, dacă atari dispozițiuni de lege sau regulament există, ele nu pot avea alt scop decât să înlătore abuzurile cu numiri și transferări întempestive făcute în cursul anului și care ca atari aduc prejudicii bunului mers al învățământului; ele constituiesc, prin urmare, o îngădire de aplicațiune generală impusă administrațiunii școlare spre a nu procede la atari numiri sau transferări, prin proprii acte de dispozițiune;

Considerând însă că, atunci când autoritatea școlară este invitată prin o deciziune judecătorească, în puterea legii, să desființeze un act abuziv izolat, zisele dispozițiuni de administrațiune interioară școlară nu și mai pot avea aplicațiunea lor; că, astfel fiind, refuzul Ministerului Instrucțiunii de a executa deciziunea No. 887 din 1923 a acestei Inalte Curți în termenul formal și imperativ prevăzut de art. 63 din legea organică a Curții de Casație, nefiind justificat, cererea de daune cominatorii urmează a fi admisă pentru suma de 200 lei pe fiecare zi de întârziere cu începere de la expirarea termenului mai sus arătat, adică dela 19 Noembrie 1923.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

COMISIUNEA

Pentru propuneri de numiri și înaintări a funcționarilor judecătorești de pe lângă Curtea de Apel din București

Ședința din 18 Decembrie 1924

Președinția d-lui P. HAGIOPOL, Prim-președinte

Grefier de Curte de Apel cl. I netitrat. Condițiuni cerute pentru a fi înaintat Prim-grefier. Art. 262 din noua lege de org. judecătorească.

Grefierii cl. I netitrați de la Curțile de apel, pentru a putea căpăta gradul de Primi grefieri urmează a avea o vechime în grad de 10 ani, care vechime în lipsă, se poate complectă și cu termenul cât a funcționat ca ajutor de grefier de Curte de apel, conf. art. 262 al. 2 și 3 din noua lege de organizare judecătorească.

Comisiunea deliberând

În ce privește cererea d-lui Ștefan Ștefănescu, grefier cl. I la această Curte prin care solicită Comisiunii a.și da avizul pentru a dobândi titlu de Prim grefier.

Comisiunea în majoritate compusă din d-nii Președinți : D. G. Maxim și C. A. Romano, d-l Consilier I. Coandă și d-l Procuror Protopopescu, au decis astfel :

Considerând că din dispozițiunile noiei legi de organizare judecătorească partea V-a, privitoare la compunerea grefelor Curților de Apel și Tribunale, cum și din expunerea de motive, care a însoțit această lege, reese lămurit că legiuitorul ținând seamă de cererile funcționarilor judecătorești, cari sub legea veche, nu puteau fi înaintați decât când se ivea vacanță, a creiat posibilități de înaintare la vechime și pe loc; a redus din stagiul și a format trei clase și anume : atât pentru împiegați cât și pentru ajutorii de grefă și grefieri; că ceva mai mult, pentru ca de avantajele dispozițiunilor acestei legi să beneficieze și funcționarii cu vechime mai mare, în ultimul aliniat de sub art. 262 din menționata lege, a prevăzut că : „Actualii ajutori de grefă de la Tribunale și Curți de Apel, cari la data punerii legii în aplicare, vor avea o vechime de zece ani în grad, vor putea fi avansați pe loc la gradul de grefier cl. III-a“; iar prin alin. 2 și 3 de sub acelaș articol, a înființat la Curțile de Apel și Tribunale rangul de Prim grefier.

Considerând că cererea d-lui Ștefan Ștefănescu se întemeiază pe dispozițiunile alin. 3, de sub citatul articol, care prevede trei condițiuni pentru ca un grefier netitrat dela Curțile de Apel și Tribunale să poată dobândi titlu de Prim grefier și anume : 1) să fie grefier de cl. I ; 2) să aibă o vechime de zece ani ca grefier ; și 3) să mai aibă și o vechime de cel puțin 20 ani ca funcționar judecătoresec.

Considerând că d-l Ștefănescu îndeplinește fără discuțiune condițiunile de la punctul 1 și 3, după cum rezultă din ștatele sale de serviciu, iar în ce privește condițiunea prevăzută de la punctul 2, îi lipsește trei ani din stagiul de zece ani în funcțiunea de grefier indicat în citatul aliniat. D-sa însă, argumentează în cererea ce a prezentat cum că se găsește în cazul a i se socoti în complectarea acestui stagiul și din timpul cât a îndeplinit oficiul de grefier în calitate de ajutor de grefă, clasa I-a, pe motiv că legea nu face nici o distincție ca grad și salariu între primii grefieri de la Curțile de Apel

și Tribunale, cum nici între grefierii de la Tribunale și ajutorii de grefă de la Curți.

Că, prin urmare, Comisiunea, față de motivele invocate de solicitator, urmează a examina chestiunea și a vedea dacă și din acest punct de vedere întrunește condițiunile de a putea dobândi titlu de prim grefier.

Considerând că în adevăr în prim loc, legea prin dispozițiunile art. 262 menționat mai sus, nu face absolut nici o deosebire între primii grefieri de la Curțile de Apel și între cei de la Tribunale, de oarece și pe unii și pe alții, îi asimilează în grad și în salariu cu judecătorii de Tribunale și Judecătorii, iar în al doilea loc, grefierii de la Tribunale sunt puși pe picior de egalitate cu ajutorii de grefă de la Curțile de Apel (art. 254 și 264).

Considerând că dacă acestea sunt dispozițiunile legii, clare și precise, rezultă deci că unui grefier cl. I netitrat de la Tribunal, cu drept cuvânt, i se poate socoti în complectarea stagiului de zece ani, ceruți pentru a dobândi titlu de Prim-grefier și din timpul cât a funcționat ca ajutor de grefă cl. I la Curtea de Apel; așa încât cu atât mai mult cuvânt, o atare aplicațiune a legii, logică și conformă cu dreapta rațiune, se impune față de un grefier cl. I netitrat de la Curtea de Apel, care sub legea veche, a fost nevoit să aștepte ani îndelungați până să ajungă la această ultimă înaintare.

A decide contrariul, ar însemna să nu se țină seamă de voința legiuitorului clar manifestată, căci s'a gândit, ca de avantajele noiei legi să beneficieze, în prim rând, funcționarii cei mai vechi, dovadă că, — după cum s'a arătat mai sus, — pe o categorie din acei funcționari i-au declarat înaintați pe loc la promulgarea legii ; Că, apoi s'ar face și un act de nedreptate actualilor grefieri cl. I de la Curțile de Apel, prin faptul că din cauza unei inadvertențe a dispozițiunilor legii, i-ar pune într'o situațiune inferioară Primilor grefieri de la Tribunale și mai ales când un ajutor de grefă cl. I de la Curte, transferându-se la Tribunal grefier cl. I, — și cazuri de acestea au avut loc, — poate în acest chip să ceară și obține titlu de Prim-grefier. Deci, să devină superior în grad și salariu chiar unui grefier cl. I de la Curte, — întru cât după cum s'a stabilit mai sus, — legea, în privința aceasta, nu face nici o distincție între Primii grefieri dela Curțile de Apel și cei de la Tribunale.

Că, în afară de aceste considerațiuni, cari sunt de natură a permite comisiunei să decidă, că este cazul legal și drept a se admite cererea d-lui Ștefănescu, în favoarea cererii sale mai vine și o împrejurare demnă de toată luarea aminte și anume : d-sa, care este funcționar judecătoresec de 30 ani, în care timp, cum constată actele ce a prezentat, numai la Curtea de Apel a îndeplinit oficiul de grefier aproape 20 ani ; și cu toate greutatețile ce se întâmpina cu înaintările sub legea veche, când vacanțele se iveau foarte rar, totuși în anul 1914, pe când funcționa ca ajutor de grefă cl. I, ivindu-se vacanță de grefier, cum avea vechimea pentru a fi înaintat și în acelaș timp era notat bine, — a fost propus și recomandat de d-l Prim-Președinte al acestei Curți cu raportul No. 4191 din 14 Mai 1914, dar, la Minister n'a fost confirmat, pe motiv că atunci era în vigoare legea de organizare judecătorească din 1909, care prevedea condițiuni de admisibilitate pentru posturile de ajutori de grefă și grefieri de la Curțile de Apel, numai dintre candi-

dații ce posedau titlul de licențiat sau doctor în drept.

Considerând că față de aceste considerațiuni și împrejurări de fapt și ținându-se seamă și de referințele favorabile date verbal de d-l Președinte al Secțiunii respective, Comisiunea găsește, că d-l Ștefan Ștefănescu întrunește condițiunile de a dobândi titlul de Prim-grefier și deci își dă avizul în acest sens, potrivit art. 262 din lege.

(ss) *D. G. Maxim, C. Romano, I. Coandă, C. Protopopescu.*

Secretar (ss) *M. Alexandrescu*

O p i n i u n e

Asupra cererii d-lui Ștefan Ștefănescu de a fi avansat la gradul de Prim-grefier.

Având în vedere, că potrivit dispozițiunilor art. 262 din legea de organizare judecătorească, grefierii de cl. I de la Curți și Tribunale, cari nu posedă un titlu academic, dar au o vechime de cel puțin zece ani, împliniți ca grefier și o vechime de 20 ani ca funcționar judecătorec, va putea dobândi titlul de Prim-grefier.

Având în vedere că din actele înfățișate de d-l Șt. Ștefănescu, se constată că d-sa, nu are o vechime ca grefier titular de zece ani.

Că dar d-sa nu întrunește condițiunile cerute de sus citatul text de lege.

Subsemnatul sunt de părere că d-l Șt. Ștefănescu, nu poate fi avansat la gradul de Prim-grefier.

(ss) *P. Hagiopol.*

NOTA. — Procesul-verbal ce adnotez, deși rezolvă o chestiune relativă și născută din noua lege de organizare judecătorească, dar, întru cât prin considerentele acestui proces-verbal atât de judicioase, s'a pus în discuțiune înțelesul adevărat ce urmează a se da dispozițiunilor acelei legi în ce privește înaintările la rangul de Prim-grefier, — post creiat prin acea lege —, mă simt dator să-mi dau părerea în această chestiune, ca un profund cunoscător a ceia ce înseamnă funcțiunea de grefier, prin faptul că ani îndelungați am exercitat-o atât la instanțele de fond, cât și la Inalta Curte de Casație.

Am rămas adânc satisfăcut din toate punctele de vedere, de considerațiunile de cari s'au condus în înalții magistrați la soluționarea în mod favorabil a cererii d-lui Ștefan Ștefănescu, grefier cl. I la Curtea de Apel din București sec. III, prin aceea că și-a dat avizul că numitul grefier se găsește în condițiunile legii și că merită a dobândi titlu de Prim-grefier; încât considerentele deciziunii Comisiunii prin sistematizarea expunerii, îmi ușurează mult sarcina ce mi-am luat-o de a adnota.

În adevăr, înalții magistrați, văzând argumentările din cererea scrisă formulată de solicitator, nu s'au mulțumit a rămâne strict în cadrul art. 262 din menționata lege, ci, și în această chestiune, n'au uitat sfânta lor misiune, încât ținând seamă de expunerea de motive care a însoțit acea lege, cu privire la organizarea grefelor și ceia ce s'a urmărit

de legiuitor prin dispozițiunile ei, a consacrat dreptatea ce li se cerea.

Nu pot cumoaște considerațiunile, cari au determinat pe legiuitor a nu face nici o distincțiune între Primi-grefieri de la Curțile de Apel și cei de la Tribunale, fiind știut că distincție există ca grad și salariu, de la împiegat până la magistrați inclusiv, când e vorba de două instanțe de grad diferit.

Firește că acest fapt străniu și isbitor, a determinat pe înalții magistrați, să dea o mai mare atențiunei cererei grefierului Ștefănescu și să aprofundeze chestiunea mai ales când față cu dispozițiunile legii, nu puteau să refuze cererea unui grefier cl. I de la Tribunal, prima condițiune pe care legiuitorul o cere a o îndeplini un grefier netitrat pentru a dobândi titlul de Prim-grefier, căruia în complectarea stagiului de 10 (zece) ani, au fost cazuri când, cu drept cuvânt, i s'a socotit și din timpul cât a funcționat ca ajutor de grefă cl. I la Curtea de apel, de oarece sunt puși pe picior de egalitate, cum rezultă din lege și cum în mod judicios și echitabil a stabilit Comisiunea de înaintări prin menționatul proces-verbal. Ceva mai mult, legiuitorul din 1909 al legii de organizare judecătorească d-l Toma Stelian, ilustrul jurisconsult și profesor universitar, a considerat pe ajutorii de grefă de la Curțile de apel superiori ca funcție grefierilor de la tribunal, căci la această instanță superioară de fond — Curțile de Apel —, prevăzuse categoric ca, în funcțiunile de ajutori de grefă și grefieri să fie recrutati numai dintre cei cu titluri academice, și cu toate acestea grefierii de la Curțile de Apel deși cu titluri totuși erau și sunt și azi inferiori ca grad și funcțiune, ajutorilor de grefă de la Inalta Curte de Casație;

Scopul legiuitorului însă n'a putut fi ajuns din cauza insuficienței salariului și mai ales a greutateilor ce se îndură cu îndeplinirea unei atari funcțiuni, încât a trebuit să se modifice legea în sensul de a se putea numi și dintre cei fără titluri, considerându-i necesari serviciului, ca unii ce sunt stabili unei atari funcțiuni și deprinși cu greutatea și neplăcerile ei.

Dacă așa stau lucrurile în realitate, înalții magistrați cari au compus Comisiunea cu drept cuvânt s'au întrebat dacă unui grefier cl. I de la tribunal, care este asimilat cu un ajutor de grefă de la Curte, i se poate socoti în complectarea stagiului de zece ani pentru a putea dobândi titlul de Prim-grefier și din timpul cât a funcționat ca ajutor de grefă cl. I la Curte, evident că Comisiunea întemeiată pe considerațiuni de logică, se găsea în situațiunea de a nu putea să refuze a aplica aceeași măsură față de un grefier cl. I de la Curte și mai ales găsit în această clasă în momentul promulgării legii, căruia — ca în cazul grefierului Ștefănescu — i-ar fi lipsit din stagiul de zece ani numai de grefier, cum, pro-

tabil, printr-o scăpare de vedere, legiuitorul a prevăzut, ca și pentru grefierii de la Tribunal, cari sunt inferiori ca grad și salariu chiar unui grefier cl. III de la Curte. Dacă s'ar fi admis contrariu, se făcea un act de o vădită nedreptate, mai cu seamă atunci când un ajutor de grefă cl. I transferându-se grefier la tribunal, putea să fie avansat Prim grefier; deci, în acest chip să devină superior chiar unui grefier cl. I de la Curte.

Cu alte cuvinte, pentru ca ajutorii de grefă și grefierii de la Curte să poată mai din vreme fi înaintați Primi grefieri urmează să primească a trecea ca inferior la tribunal, ca apoi să poată deveni superior chiar unui grefier cl. I de la Curte ? !...

Legea, astfel cum reese din voința legiuitorului manifestată în mod expres prin scopul ce s'a urmărit, dispune numai pentru viitor, dovadă că prin dispozițiunile ei, pe lângă că, s'a creat mari posibilități de avansare funcționarilor judecătorești, dar, ceva mai mult, la promulgarea ei, o întreagă categorie de funcționari cu o vechime oarecare, i-au declarat înaintați pe loc, așa încât dreapta rațiune impunea ca de avantajii legii să beneficieze și actualii grefieri cl. I pe cari i-au găsit în această clasă, cu dispensa de a mai avea zece ani în grad, în special aceia cu o vechime de 30 ani ca funcționar judecătorească, situație în care se prezintă grefierul Ștefănescu, care, din cauza dispozițiilor legii vechi, a fost nevoit să aștepte ani îndelungați până să ajungă la această ultimă avansare; și, dacă vacanța nu s'ar fi ivit și n'ar fi fost bine notat, poate că era și acum un vechiu ajutor de grefă, când prin îndurarea dispozițiilor noiei legi de organizare judecătorească era să fie și dânsul înaintat pe loc, ca mulți alții, grefier cl. III !

Prin urmare, pentru un grefier cl. I de la Curte, pe care legea l-a găsit în asemenea condițiuni, stațiul de zece ani numai în acest grad, nu și mai are rațiunea pentru bunul motiv c'ar fi ceva iluzoriu pentru ei, nemai având timp a beneficia de această ultimă înaintare creiată prin noua lege, fiind în ultimii ani ai regulării lor la pensie.

Comisiunea însă în rezolvarea în mod favorabil a cererii grefierului Ștefănescu, nu s'a mulțumit a examina și interpreta legea în sensul cum reese din spiritul și întreaga economie a ei, ci, și-au întemeiat deciziunea dată și pe echitate, care este complementul firesc al dreptului, considerând chestiunea ce li s'a prezentat ca un caz special, căci a avut în vedere și împrejurarea, că numitul solicitator fusese recomandat grefier la Curte încă din luna Mai 1914 și deci ar fi avut mai mult de zece ani în această calitate, indiferent dacă la minister n'a fost confirmat, nu din vreo vină a sa, ci, din cauză că în acel timp era în vigoare legea de organizare judecătorească din 1909, care prevedea a fi numiți în posturile de ajutori de grefă și grefieri la Cur-

țile de Apel, numai dintre cei cu titluri academice; recomandarea grefierului Ștefănescu fiind bazată pe declarația autorului legii făcută cu ocazia debaterilor parlamentare, cari au avut loc la promulgarea acelei legi și prin care recunoștea dreptul la înaintarea de grefier a ajutorilor de grefă netitrați aflați în 1909 la Curte, caz în care se găsea și grefierul Ștefănescu. Dar la minister, atunci, s'a dat o interpretare riguroasă legii, lege care, cum se știe în urmă, s'a și modificat.

De aceia găsesse că Comisiunea din toate punctele de vedere a făcut o dreaptă aplicațiune a legii, înaintând la rangul de Prim grefier, pe grefierul cl. I Șt. Ștefănescu, căruia i-a dat o răsplată bine meritată prin exemplarul sentiment al datoriei, căci, deși n'are titluri academice, totuși prin munca depusă până la slăbirea vădită a nervilor săi, și a apropiat din cunoștințele juridice, care i dau dreptul a-l pune la înălțimea celor cu titluri în funcțiunea de grefier ce îndeplinește.

L. VALEANU

Avocat

Fost grefier la Curtea de Apel Buc și la Curtea de Casație

CURTEA DE APEL TG. MUREȘULUI

Audiența dela 4 Ianuarie 1925

Președinția d-lui POPP, președinte

Decizia penală No. 45

Competință. Conflict între Tribunal și judecătoria de ocol. Dacă poate să existe când Trib. prin declinare a remis cauza judecătoria ? Art. 527 și 28 pr. pen. ung.

Potrivit art. 527 al. 3 pr. pen. ung. nu poate să existe conflict de competență între Tribunal și judecătoria de ocol, când cel dintâi i-a remis cauza prin declinare de competență.

Curtea

Luând în desbatere ca instanță de apel, cauza acuzațiilor Petre Kiss și Albert Vilmos pentru delictul de leziune corporală gravă, ca urmare a declinatoriului de competență ridicat de către judecătoria de ocol M. Ciuc prin încheerea Nr. P. 5221 1923 din 27 Nov. 1924, a pronunțat următoarea

INCHEERE :

Restituie cauza parchetului general, nefiind cazul să se dea un regulator de competență de către Curtea de Apel.

MOTIVE :

Parchetul Trib. M. Ciuc la 19.XI.1923 a ridicat acuzaarea contra lui Petre Kiss și Albert Wilmons, pentru delictul de leziuni corporală gravă prevăzut de art. 301 și pedepsit de art. 302 c. p., trimițând cauza, pentru judecare, tribunalului M. Ciuc.

Această instanță, la 19 Dec. 1923, întemeindu-se pe certificatul medical eliberat la 12 Nov. 1923, de către Medicul circ. Cârța, din care se vede că lezatul, pentru vindecare are nevoie de 8 zile, și a declinat competența și a trimis cauza, judecătoria de Ocol M. Ciuc.

La 17 Mai 1924, apărătorul vătămatului, a înaintat judecătoriei de Ocol, un nou certificat eliberat de același medic, din care se vede că vătămatul, peste cele 8 zile prevăzute la început mai are nevoie de încă alte 12—14 zile, pentru vindecare completă.

Judecătoria de Ocol, întemeindu-se pe această nouă probă, care schimbă natura infracțiunii dându-i caracterul de crimă, leziuni corporale, grave, și a declinat competența și a trimis cauza tribunalului M. Ciuc.

Tribunalul a cerut propunerea Parchetului, și în dosar nu se vede să se fi pronunțat din nou asupra competenței sale, de asemenea din dosar nu se vede nici cum a ajuns cauza la Parchetul general, care a sesizat Curtea de Apel, cerând ca să se dea un regulator de competență potrivit art. 28 pr. p.

Curtea de Apel, intrând astfel în cercetarea cauzei, a restituit cauza, Parchetului general, de oarece judecătoria de Ocol declinandu-și competența în baza unor dovezi noi, pe care trib. nu le-a avut în vedere, nu se poate zice că un conflict de jurisdicție s'a ivit. Tribunalul trebuia să-și cerceteze din nou competența sa, și dacă chiar față de noul certificat medical s'ar socoti încă necompetente și ar fi restituit cauza judecătoriei, această instanță, conform art. 527 alin. III propoziția ultimă, ar fi trebuit să rețină cauza ce i-ar fi fost restituită de către tribunal.

Conform acestui articol, alin. III, conflict de jurisdicție între tribunal și judecători de Ocol nu se concepe, căci trib. dă directiva, judecătoria de Ocol este datoare să rețină cauza în toate ipotezele, fie că tribunalul și-a declinat competența dela început și ca atare a înaintat cauza judecătoriei de Ocol, fie că la început și-a declinat competența judecătoria de Ocol, iar apoi tribunalul i-a restituit-o.

În această privință art. 527 alin. III este clar și categoric căci zice..... „..... sau ca atare i-a restituit-o“.

Art. 28 pr. p. nu poate fi invocat în sprijinul părerii contrarii, căci acest articol trebuie interpretat în concordanță cu art. 527 care-l completează.

De altfel, doctrina și jurisprudența este de aceeași părere. Dr. Balogh Ienö, Dr. Edvi Illös și Vargha Ferencz în tratatul lor A. Bünvadi-Perrendiartas, 1900 Budapesta, Volumul IV, la pagina 300 No. 13 spune că conflictul de jurisdicție către tribunal și judecători de Ocol nu există; dacă tribunalul sau altă instanță superioară a trimis cauza judecătoriei de Ocol, ca instanță competente; iar Curtea de Casație prin sentința publicată în Büntető Jogtar LXII.24, a hotărât la fel.

Pentru aceste motive Curtea deci, a trebuit să se pronunțe conform dispozitivului.

Președinte, Popp m. p.; Raportor, Wl. Mavrodineanu m. p.

A apărut **NATURALIZAREA ÎN ROMANIA DUPĂ CONSTITUȚIUNE ȘI NOUA LEGE A NAȚIONALITĂȚILOR**, studiu critic și comparativ asupra noiei legi a naționalității române din 1924, c'un appendice cuprinzând: examinarea chestiunilor importante privitoare la naționalitatea română în raport cu tratatele de pace și a altor legiuri streine relative la naturalizare de d-l *Dim. G. Maxim*, Președinte la Curtea de Apel București, membru în Comisia de naturalizare și în Comisiunea de unificare legislativă. *Prețul 80 lei.*

COMUNICAT

Aducem la cunoștința clientelei și acționarilor că operațiunile noastre sunt în deplin progres, desmințind orice șovăiri sau publicațiuni referitoare la activitatea noastră, publicațiuni care sunt făcute din interes politic sau de concurență.

Acordăm împrumuturi și primim depuneri spre fructificare în condițiuni avantajoase.

BANCA DE CREDIT NAȚIONAL

Societate Anonimă

București, Calea Victoriei No. 7

A apărut în editura „Curierul Judiciar“ **BIBLIOTECA MARILOR PROCESE**, an. II, No. 6—7, un vol. mare tipărit pe hârtie velină, având 448 pag. cuprinzând:

I) *Procesul Petropol-Maior Orezeanu* (Crimă săvârșită dar neizbutită. Curtea cu jurați Ilfov);

II) *Procesul Societății Sinara—Eforia Spî. Civile* (Consecințele anulării unei societăți Anonime). Are portretele grafice și literare ale avocaților plendanți: *Toma Stelian, Em. Pantazi, D. Micescu, I. Cohen, Vasilescu-Notara, Aurelian Bentoiu, D. I. Perianu, E. Siefert* etc. Ilustrațiile de A. Murnu. *Prețul 200 lei.* De vânzare la Curierul Judiciar și la toate librăriile. **DEPOZIT GENERAL** la „Agence de Librairie et Publication“ București, Lipscani 16, de unde librăriile se pot aproviziona.

Rugăm pe onorații abonați a ne trimite plata abonamentelor datorate prin mandat postal.

A apărut în editura „Curierul Judiciar“ volumul **DESPRE HIPOTECA**, lucrare de mare valoare, datorită d-lui N. Jak Constantinescu, consilier la Curtea de Apel Galați, autorul operilor: *Despre contractul de locațiune, Despre Succesiuni, Despre Testamente, Servitutea zisă Tour d'Echelle.*

Prețul lei 150.

A apărut: în editura Soc. anon. „Curierul Judiciar“ vol. II de Drept Comercial, **FALIMENTUL**, de d-l Const. A. Stoeanovici, Doctor în drept dela Paris. Prețul lei 150.

De vânzare la Curierul Judiciar. Se adaogă 5 lei porto postal recomandat.

SOCIET. ANON. „CARTEA ROMÂNEASCA“

Se aduce la cunoștința publică că societatea noastră fiind reprezentanta exclusivă pentru România a tuturilor publicațiunilor Societății Națiunilor, doritorii se pot adresa la Librăria „Cartea Românească“ din București, Bulev. Academiei 3, pentru orice publicațiune din cele de mai sus.

Se fac de asemenea și abonamente la publicațiunile periodice.

Cataloage la cerere.

Rugăm pe onorații noștri colaboratori și cititori—avocați și magistrați—să binevoiască a continua cu trimiterea regulat, săptămânal—*scrise descifrabil pe câte o pagină*—a hotărârilor ce interesează a fi publicate ca spețe fie în *Curierul Judiciar*, în extenso, fie în *Jurisprudența Generală*, în rezumat, așa după cum le publicăm.

La hotărârile care prezintă un interes deosebit, Redacția va îngriji să fie însoțite de *Note*.